

www.gofin.pl

PRZEGLĄD PODATKU DOCHODOWEGO

nr 22 (382)

Dwutygodnik

ISSN 1429-3986

20.11.2014 r.

Dodatek nr

17

OPODATKOWANIE DOCHODÓW UZYSKANYCH ZA GRANICĄ I PRZEKAZYWANYCH ZA GRANICĘ

I. DOCHODY UZYSKANE ZA GRANICĄstr. 3

1. Opodatkowanie wynagrodzeń pracowników świadczących pracę za granicą..... str. 3
 - 1.1. Zasady ogólne..... str. 3
 - 1.2. Co jest zapisane w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania?...str. 3
 - 1.3. Długość pobytu pracownika za granicą str. 4
 - 1.4. Gdy firma zagraniczna jest faktycznym pracodawcą str. 6
 - 1.5. Zagraniczny zakład pracodawcy str. 7
2. Praca u zagranicznego pracodawcy str. 8
3. Dochody z działalności gospodarczej prowadzonej za granicą str. 9
 - 3.1. Skutki podatkowe powstania zagranicznego zakładu..... str. 9
 - 3.2. Definicja zagranicznego zakładu..... str. 10
 - 3.3. Przychody ryczałtowca z działalności gospodarczej prowadzonej za granicą str. 15
4. Zagraniczne emerytury i renty str. 16
5. Dywidendy otrzymane z zagranicy str. 19
 - 5.1. Dywidendy otrzymane przez osoby fizyczne str. 19
 - 5.2. Dywidendy otrzymane przez osoby prawne str. 21
6. Metody unikania podwójnego opodatkowania str. 23
 - 6.1. Metoda wyłączenia..... str. 23
 - 6.2. Metoda odliczenia proporcjonalnego..... str. 25
 - 6.3. Metody przyjęte w umowach str. 27

II. DOCHODY PRZEKAZYWANE ZA GRANICĘstr. 28

1. Dywidendy wypłacane nierezydentom..... str. 28
 - 1.1. Wypłata dywidendy udziałowcom (akcjonariuszom) będącym osobami fizycznymi str. 28

1.2. Dywidenda wypłacana osobom prawnym.....	str. 29
1.3. Zwolnienie od podatku dla dywidend wypłacanych na rzecz spółek kapitałowych	str. 29
2. Należności licencyjne	str. 31
2.1. Obowiązek poboru podatku w polskich ustawach	str. 31
2.2. Postanowienia zawarte w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania	str. 32
2.3. Program komputerowy zakupiony na własne potrzeby lub do odsprzedaży	str. 33
3. Odsetki	str. 34
3.1. Pobór podatku przez płatnika	str. 34
3.2. Wypłata odsetek osobie fizycznej niemającej miejsca zamieszkania w Polsce.....	str. 34
3.3. Wypłata odsetek na rzecz osób prawnych niemających siedziby lub zarządu w Polsce	str. 35
3.4. Opodatkowanie odsetek na gruncie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	str. 36
4. Zwolnienie od podatku u źródła odsetek i należności licencyjnych wypłacanych zagranicznym spółkom	str. 37
5. Należności za usługi niematerialne	str. 39
5.1. Podatek u źródła	str. 40
5.2. Regulacje umów o unikaniu podwójnego opodatkowania	str. 40
5.3. Obowiązek płatnika	str. 40
5.4. Stanowiska organów podatkowych i sądów administracyjnych	str. 41
6. Obowiązki podmiotu wypłacającego za granicę dywidendę, odsetki, należności licencyjne lub świadczenia za usługi niematerialne	str. 43

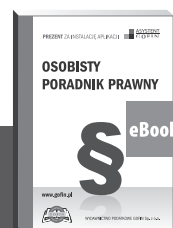
Idealny ASYSTENT dla Księgowych za 0 zł !

Nowoczesne pomoce dla Księgowych niezbędne w codziennej pracy !

■ Sygnały dnia	■ Terminarz	■ Sklep
■ Aktualności	■ Forum	■ Po godzinach
■ Narzędzia	■ Oferta dla Ciebie	■ Strefa użytkownika

ZAINSTALUJ i odbierz prezent:
eBook - „Osobisty Poradnik Prawny”

www.asystent.gofin.pl

Wyjaśnienia zawarte w niniejszej publikacji dotyczą przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361; ost. zm. w Dz. U. z 2014 r. poz. 1328) oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851; ost. zm. w Dz. U. poz. 1457) – zwanych dalej odpowiednio: updof i updop.

I. DOCHODY UZYSKANE ZA GRANICĄ

1. Opodatkowanie wynagrodzeń pracowników świadczących pracę za granicą

1.1. Zasady ogólne

Wiele polskich firm wysyła swoich pracowników do pracy za granicę, czy to w ramach oddelegowania czy też podróży służbowej. Jeżeli pracownik przebywał poza Polską, lecz ośrodek jego interesów życiowych pozostał w kraju – to nadal jest uważany za osobę mającą miejsce zamieszkania w Polsce, a w konsekwencji tu podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. W takim przypadku wynagrodzenie uzyskane od polskiego pracodawcy za pracę świadczoną poza granicami Polski jest dochodem podlegającym opodatkowaniu w Polsce.

Ten sam dochód może jednak również podlegać opodatkowaniu w kraju świadczenia pracy. Zgodnie bowiem z treścią umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, dochody uzyskiwane przez pracowników, co do zasady, są opodatkowane w kraju, w którym praca jest wykonywana.

Zdarzają się jednak sytuacje, w których dochód może być opodatkowany tylko w kraju, gdzie podatnik ma miejsce zamieszkania. Muszą być wtedy spełnione warunki określone w umowie (konwencji) o unikaniu podwójnego opodatkowania, które są przedmiotem omówienia w dalszej części opracowania.

Jeśli pracownik został wysłany do pracy do kraju, z którym Polska nie ma zawartej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, to zasady opodatkowania jego wynagrodzenia za pracę świadczoną w takim kraju zależą od wewnętrznych przepisów tam obowiązujących, a w Polsce – od przepisów krajowych dotyczących opodatkowania dochodów uzyskiwanych przez osoby fizyczne.

1.2. Co jest zapisane w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania?

Zgodnie z generalną zasadą, obowiązującą w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania, wynagrodzenie z tytułu pracy najemnej wykonywanej przez osobę mającą miejsce zamieszkania w jednym z umawiających się państw podlega opodatkowaniu tylko w tym państwie, chyba że praca wykonywana jest w drugim państwie.

Jeżeli praca jest wykonywana w drugim państwie, wówczas dochód może być opodatkowany zarówno w państwie miejsca zamieszkania, jak i w państwie, w którym wykonywano pracę. Od tej ogólnej zasady umowy przewidują wyjątek, zgodnie z którym wynagrodzenie za pracę najemną wykonywaną w drugim państwie może być opodatkowane tylko w pań-

stwie zamieszkania osoby uzyskującej wynagrodzenie. Będzie tak wtedy, gdy spełnione zostaną równocześnie trzy warunki:

- 1) odbiorca wynagrodzenia przebywa w drugim państwie nie dłużej niż przez określony czas (najczęściej jest to 183 dni w roku kalendarzowym/podatkowym lub 183 dni w okresie każdego dwunastu miesięcy rozpoczynających się lub kończących w danym roku podatkowym) oraz
- 2) wynagrodzenie jest wypłacane przez pracodawcę lub w imieniu pracodawcy, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w drugim państwie, oraz
- 3) wynagrodzenie nie jest wypłacane przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w drugim państwie.

Jeżeli wszystkie wymienione warunki będą spełnione jednocześnie, to wynagrodzenie za pracę jest zwolnione od podatku w państwie, w którym wykonywana jest praca. W tej sytuacji otrzymane wynagrodzenie podlega opodatkowaniu tylko w państwie, w którym podatnik ma miejsce zamieszkania.

Przykład

Pracownik zatrudniony na umowę o pracę w polskiej spółce ma miejsce zamieszkania w Polsce. Każdego miesiąca kalendarzowego w ramach delegacji służbowej wyjeżdża do pracy w Szwecji, pozostałą część miesiąca przebywa na urlopie bezpłatnym.

Jeżeli praca tego pracownika jest wykonywana w Szwecji w ramach wynajmowania siły roboczej szwedzkiemu kontrahentowi, sprawującemu nad nim kontrolę, to od początku wynagrodzenia pracownika podlegały opodatkowaniu w Szwecji (nie jest spełniony warunek wynikający z art. 15 ust. 2 lit. b polsko-szwedzkiej konwencji w sprawie unikania podwójnego opodatkowania opublikowanej w Dz. U. z 2006 r. nr 26, poz. 193).

Jeśli wynagrodzenia są ponoszone przez zagraniczny zakład w rozumieniu art. 5 konwencji, który polski pracodawca posiada w Szwecji, to od początku wynagrodzenia te podlegały opodatkowaniu w Szwecji (nie jest spełniony warunek wynikający z art. 15 ust. 2 lit. c konwencji).

Jeżeli pobyt pracownika przekroczył łącznie 183 dni w okresie dwunastu miesięcy rozpoczynających się lub kończących w danym roku podatkowym, to wówczas wynagrodzenia tego pracownika podlegają opodatkowaniu w Szwecji (zgodnie z obowiązującymi tam przepisami), począwszy od pierwszego dnia wykonywania pracy za granicą (nie jest spełniony warunek wynikający z art. 15 ust. 2 lit. a konwencji).

Należy zauważyć, że dla ustalenia państwa opodatkowania wynagrodzenia pracownika, który ma miejsce zamieszkania w jednym państwie i wykonuje pracę w drugim, nie ma znaczenia czy w tym drugim państwie przebywa on w ramach oddelegowania czy podróży służbowej (por. interpretację indywidualną Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 8 maja 2013 r., nr IBPBII/1/415-84/13/MCZ).

1.3. Długość pobytu pracownika za granicą

Pierwszy z warunków decydujący, że wynagrodzenie za pracę wykonywaną w drugim państwie jest opodatkowane w państwie miejsca zamieszkania osoby uzyskującej wynagro-

dzenie wymaga, aby osoba otrzymująca wynagrodzenie przebywała w państwie wykonywania pracy przez określony czas. Stosowanie tego warunku wymaga wyjaśnienia zarówno zasad liczenia dni przebywania w państwie wykonywania pracy, jak też ustalenia okresu, w którym badane jest przekroczenie 183 dni pobytu w drugim państwie.

Powszechnie przyjmuje się, że obliczanie długości pobytu w danym państwie jest dokonywane poprzez stosowanie metody opartej na „dniach fizycznej obecności”.

Stosownie do komentarza do Modelowej konwencji w sprawie podatku od dochodu i majątku (wersja skrócona, lipiec 2010, Warszawa 2011, wydana przez Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., str. 308-309, dalej komentarz OECD), w ramach tej metody brane są pod uwagę następujące elementy: część dnia, dzień przybycia, dzień wyjazdu i wszystkie inne dni spędzone w danym państwie, takie jak soboty i niedziele, święta narodowe, urlopy przed, w czasie i po zakończeniu działalności, krótkie przerwy (szkolenia, strajki, zamknięcie przedsiębiorstwa, opóźnienie dostaw), dni choroby (z wyjątkiem zdarzeń uniemożliwiających wyjazd osobie, która w danym przypadku mogłaby uzyskać zwolnienie podatkowe) oraz dni zajęte z powodu śmierci lub choroby w rodzinie. Nie bierze się pod uwagę dni spędzonych w tym państwie w czasie przejazdu między dwoma miejscami położonymi poza tym państwem. Wynika z tego, że każdy pełny dzień spędzony poza danym państwem, czy to w celach wakacyjnych, służbowych, czy z innej przyczyny, nie może być brany pod uwagę. Każda część dnia spędzona przez podatnika w danym państwie liczy się jako dzień obecności w tym państwie przy obliczaniu okresu 183 dni.

Przykład

Osoba fizyczna mająca miejsce zamieszkania w Polsce została oddelegowana do pracy do Niemiec. Weekendy spędza w Polsce. W piątek po południu wyjeżdża do Polski, a wraca w niedzielę. W tym przypadku tylko soboty nie wlicza się do limitu 183 dni, gdyż w tym dniu nawet przez część dnia osoba ta nie przebywała w Niemczech.

Ustalenie okresu, w którym badane jest przekroczenie 183 dni pobytu w drugim państwie w każdym przypadku wymaga zastosowania literalnej wersji postanowienia przyjętego w konkretnej umowie. Przykładowe regulacje ilustruje tabela.

Umowa	Okres, w którym bada się przekroczenie 183 dni
polsko-białoruska	rok podatkowy ^{*)}
polsko-chińska	rok kalendarzowy
polsko-francuska	rok podatkowy ^{*)}
polsko-niemiecka	dwunastomiesięczny okres rozpoczynający się lub kończący w danym roku podatkowym ^{*)}
polsko-rosyjska	rok kalendarzowy
polsko-szwedzka	dwunastomiesięczny okres rozpoczynający się lub kończący w danym roku podatkowym ^{*)}
polsko-ukraińska	rok kalendarzowy

^{*)} należy mieć na uwadze rok podatkowy państwa, w którym praca jest wykonywana

Przykład

Polska firma oddelegowała swojego pracownika do pracy w Rosji. Pracownik przebywał w Rosji 153 dni w 2013 r. i 180 dni w 2014 r. W obu latach kalendarzowych pracownik nie przebywał w Rosji dłużej niż 183 dni. Oznacza to, że w świetle przepisów polsko-rosyjskiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (Dz. U. z 1993 r. nr 125, poz. 569 ze zm.) warunek dotyczący czasowego pobytu za granicą jest spełniony. Jeśli zostały spełnione także dwa pozostałe warunki określone w art. 12 ust. 2 tej umowy, to dochody podatnika podlegały opodatkowaniu tylko w Polsce.

Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w powołanej wcześniej interpretacji indywidualnej z 8 maja 2013 r. wyjaśnił zasady ustalenia „dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się lub kończącego w danym roku podatkowym”. Organ ten stwierdził: „(...) pojęcie »dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się lub kończącego w danym roku podatkowym« jest pojęciem autonomicznym w stosunku do pojęcia »roku podatkowego«. Skoro okres dwunastomiesięczny, tylko i wyłącznie, może rozpocząć się lub zakończyć w danym »roku podatkowym«, to oczywiste jest, że »okres lub okresy nieprzekraczające łącznie 183 dni« są częścią »okresu dwunastomiesięcznego«, nie zaś częścią »roku podatkowego« (roku kalendarzowego). Z punktu widzenia oceny spełnienia przedmiotowego warunku istotne jest więc to, czy okres (lub okresy) łącznie 183 dni nie został przekroczony w okresie dwunastomiesięcznym, nie zaś w roku podatkowym. W konsekwencji, jeżeli na pobyt danej osoby w drugim państwie składa się kilka krótkich okresów, wtedy do ustalenia dni pobytu w tym państwie uwzględnia się wszystkie wcześniejsze okresy pobytu w dwunastomiesięcznym okresie, występujące w różnych latach podatkowych (np. 2010-2011, 2011-2012)”.

Przykład

Pracownik został oddelegowany przez polskiego pracodawcę do pracy w Niemczech. Pracował tam od 1 sierpnia 2013 r. do 29 czerwca 2014 r. pracownik przebywał w Niemczech łącznie dłużej niż 183 dni podczas dwunastomiesięcznego okresu rozpoczynającego się lub kończącego się w danym roku podatkowym (na gruncie niemieckich przepisów rok podatkowy pokrywa się rokiem kalendarzowym). Dochody tego pracownika osiągnęte przez cały okres oddelegowania podlegały opodatkowaniu w Niemczech, a w Polsce – z uwzględnieniem metody wyłączenia z progresją.

1.4. Gdy firma zagraniczna jest faktycznym pracodawcą

Drugi warunek decydujący, że wynagrodzenie za pracę wykonywaną w drugim państwie jest opodatkowane w państwie miejsca zamieszkania osoby uzyskującej wynagrodzenie jest spełniony, jeżeli pracownikowi wysłanemu do pracy w drugim państwie wynagrodzenia są wypłacane przez pracodawcę lub w imieniu pracodawcy, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w państwie wykonywania pracy.

Jeżeli wynagrodzenie jest ponoszone przez pracodawcę mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie, w którym jest wykonywana praca, wówczas prawo do opodatkowa-

nia posiada państwo, w którym wykonywana jest praca. Przy czym pracodawcą niekoniecznie musi być podmiot, z którym pracownik podpisał umowę o pracę.

Komentarz do Modelowej konwencji wskazuje, że dla stwierdzenia kto jest pracodawcą, istotne znaczenie może mieć ustalenie:

- kto jest uprawniony do instruowania pracownika co do sposobu, w jaki praca powinna być wykonywana,
- kto kontroluje i ponosi odpowiedzialność za miejsce, w którym praca jest wykonywana,
- czy wynagrodzenie osoby fizycznej jest bezpośrednio fakturowane przez formalnego pracodawcę przedsiębiorstwu, na rzecz którego usługi są wykonywane,
- kto udostępnia pracownikowi urządzenia i materiały konieczne do wykonywania pracy,
- kto ustala liczbę i kwalifikacje osób niezbędnych do wykonania określonej pracy,
- kto ma prawo wyboru osoby, która wykona określoną pracę, i ewentualnego wycofania się z podjętych z tą osobą uzgodnień dotyczących wykonania tej pracy,
- kto ma prawo do nakładania kar dyscyplinarnych w stosunku do pracownika wykonującego pracę,
- kto ustala urlopy i godziny pracy dla pracownika.

W przypadku kiedy analiza uwarunkowań, w których pracownik wykonuje pracę za granicą doprowadzi do wniosku, że faktycznym (ekonomicznym) pracodawcą jest zagraniczna firma, należy uznać, że omawiany warunek dotyczący źródła finansowania wynagrodzenia nie jest spełniony. W konsekwencji wynagrodzenie oddelegowanego pracownika podlega opodatkowaniu w kraju, w którym praca jest wykonywana i w państwie rezydencji pracownika (z uwzględnieniem stosownej metody unikania podwójnego opodatkowania).

1.5. Zagraniczny zakład pracodawcy

Trzeci warunek konieczny do spełnienia, aby wynagrodzenie za pracę wykonywaną w drugim państwie było opodatkowane w państwie miejsca zamieszkania osoby uzyskującej wynagrodzenie, stanowi, że wynagrodzenie wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w jednym państwie za pracę w drugim państwie nie może być ponoszone przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w drugim państwie. Jeśli wynagrodzenia są ponoszone przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w państwie wykonywania pracy, to są one opodatkowane w państwie wykonywania pracy i w państwie rezydencji pracownika (z uwzględnieniem stosownej metody unikania podwójnego opodatkowania).

Przedsiębiorcy wysyłający swoich pracowników do pracy za granicę powinni przeanalizować regulacje odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania w celu ustalenia, czy wysłanie pracowników do pracy w drugim państwie nie spowoduje powstania zagranicznego zakładu. Niektóre umowy zawierają bowiem szczególne rozwiązania.

W aspekcie omawianych kwestii związanych z wysłaniem pracowników do pracy za granicę warto zauważyć, że zgodnie z powszechnie przyjętą w umowach zasadą zagraniczny zakład powstanie, jeżeli pracownik wysłany za granicę będzie przedstawicielem zależnym swojego pracodawcy. W takim przypadku, mimo że przedsiębiorstwo nie posiada w tym drugim państwie stałej placówki, uważa się, iż posiada tam zakład, chyba, że działalność tej osoby ogranicza się do czynności przygotowawczej lub pomocniczej (o powstawaniu zagranicznego zakładu polskiej firmy można przeczytać w dalszej części tego opracowania).

2. Praca u zagranicznego pracodawcy

Osoby mające w Polsce miejsce zamieszkania, które zostały zatrudnione przez zagranicznego pracodawcę, podlegają opodatkowaniu od dochodu uzyskanego z tytułu świadczonej pracy w państwie, w którym ją wykonują. Po powrocie są obowiązane w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wrócili do kraju, wpłacić zaliczkę na podatek dochodowy. Jeżeli termin płatności przypada po zakończeniu roku podatkowego, należny podatek powinien zapłacić w terminie złożenia zeznania. Taki obowiązek wynika z art. 44 ust. 7 updof.

Kryterium rozstrzygającym o obowiązku podatkowym jest miejsce zamieszkania. Jeżeli wyjazd za granicę jest krótkotrwały (w kraju pozostaje rodzina i majątek), to podatnik nie zmienił miejsca zamieszkania i przyjmuje się, że jest ono w Polsce.

Zasady obliczania zaliczki ze stosunku pracy bez pośrednictwa płatnika są takie same jak pobór i zapłata zaliczki przez zakład pracy jako płatnika. Różnica polega na tym, że zaliczkę musi obliczyć i wpłacić do urzędu sam pracownik, a nie pracodawca, który jest płatnikiem i wykonuje czynności za podatnika.

Do obliczenia zaliczki stosuje się odpowiednio art. 44 ust. 3a oraz 3c updof. Zaliczka wynosi 18% dochodu. Za dochód ten uważa się uzyskane w ciągu miesiąca przychody po pomniejszeniu o:

- koszty uzyskania przychodów określone w art. 22 ust. 2 lub 9 updof oraz
- zapłacone w danym miesiącu składki na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 i 2a updof.

Obliczoną zaliczkę na podatek zmniejsza się o zapłaconą składkę na ubezpieczenie zdrowotne, o której mowa w art. 27b updof.

Odliczeniu podlegają nie tylko składki wpłacane do polskiego systemu ubezpieczeń. Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2a oraz art. 27b ust. 1 pkt 2 updof, podatnicy mogą odliczyć:

- od dochodu – składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne,
- od podatku – składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne

zapłacone zgodnie z przepisami dotyczącymi obowiązkowego ubezpieczenia obowiązującymi w innym niż Polska państwie należącym do Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub w Szwajcarii.

Odliczeniu podlegają tylko te składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, których podstawą wymiaru jest dochód (przychód) podlegający opodatkowaniu, i które za granicą nie zostały odliczone od dochodu (przychodu) lub podatku. Kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne, o którą zmniejsza się podatek dochodowy, nie może przekroczyć 7,75% podstawy wymiaru tej składki.

Odliczenie zagranicznych składek społecznych i zdrowotnych jest możliwe, jeżeli istnieje podstawa prawna (wynikająca z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Polska) do uzyskania przez polski organ podatkowy informacji od organu podatkowego państwa, w którym podatnik opłacał składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Podatnikowi, który zarabiał za granicą, przysługuje zwolnienie od podatku, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 20 updof. Na podstawie tego przepisu, wolna od podatku jest część przychodów w kwocie odpowiadającej 30% diety przysługującej pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju – za każdy dzień pobytu za granicą, w którym podatnik pozosta-

wał w stosunku służbowym, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczym stosunku pracy.

Wysokość diety uzależniona jest od kraju, w którym podatnik pracował. Kwoty diet określone są w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167).

Przy obliczaniu zaliczki na podatek mają zastosowanie postanowienia odpowiedniej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania (art. 44 ust. 3e updof). Umowy przewidują dwie metody unikania podwójnego opodatkowania: wyłączenia z progresją oraz proporcjonalnego odliczenia (metody te są omówione w dalszej części opracowania).

3. Dochody z działalności gospodarczej prowadzonej za granicą

3.1. Skutki podatkowe powstania zagranicznego zakładu

Powstanie zagranicznego zakładu polskiego rezydenta podatkowego w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną w innym kraju daje temu drugiemu krajowi prawo opodatkowania dochodów polskiego podatnika uzyskiwanych za pośrednictwem zakładu (pomimo tego że podatnik ten nadal pozostaje polskim rezydentem podatkowym).

Przykład

Polskie przedsiębiorstwo będzie realizować kontrakt budowlany w Niemczech. Czas trwania prac budowlanych przekroczy 12 miesięcy, skutkiem tego powstanie zakład w rozumieniu polsko-niemieckiej umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania (Dz. U. z 2005 r. nr 12, poz. 90). Dochód uzyskany w wyniku realizacji tego kontraktu będzie podlegał opodatkowaniu w Niemczech (art. 7 ust. 1 umowy).

W Polsce dochód ten będzie zwolniony od podatku. Przy czym, jeżeli uzyskała go osoba fizyczna odpłacająca podatek dochodowy według skali podatkowej, to uwzględni ona ten dochód przy obliczaniu stawki podatkowej, według której będzie zobowiązana rozliczyć podatek od pozostałych swoich dochodów.

Na przykładzie widać, że istnienie zakładu ma podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia tego, czy zyski polskiego przedsiębiorstwa podlegają opodatkowaniu tylko w Polsce, czy mogą być również opodatkowane w Niemczech.

Zakład zagraniczny jest pojęciem stworzonym wyłącznie na potrzeby międzynarodowego prawa podatkowego. Definicja zakładu zagranicznego została wprowadzona w Modelowej konwencji OECD, a następnie przeniesiona do umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Ponadto definicja zakładu zagranicznego znajduje się również w słownikach do ustawy o PIT oraz ustawy o CIT.

Polski przedsiębiorca prowadzący działalność zagraniczną przez zakład, powinien respektować przepisy wewnętrzne danego państwa, np. zarejestrować zakład dla celów podatkowych, prowadzić księgi rachunkowe dla zakładu zgodnie z przepisami danego państwa, wpłacać zaliczki oraz składać roczne zeznania podatkowe.

3.2. Definicja zagranicznego zakładu

Ogólna definicja zakładu

Zagraniczny zakład to – stosownie do art. 5a pkt 22 updog i art. 4a pkt 11 updog – stała placówka, poprzez którą podmiot mający odpowiednio miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium jednego państwa wykonuje całkowicie lub częściowo działalność na terytorium innego państwa. Zakład to również plac budowy, budowa, montaż lub instalacje, prowadzone na terytorium jednego państwa przez podmiot mający odpowiednio miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium innego państwa. Zakład oznacza też osobę, która w imieniu i na rzecz podmiotu mającego odpowiednio miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium jednego państwa działa na terytorium innego państwa, jeżeli osoba ta ma pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów i pełnomocnictwo to faktycznie wykonuje.

Jednocześnie z powołanych przepisów wynika, że te regulacje należy stosować z uwzględnieniem umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska. Oznacza to, że pierwszeństwo mają definicje zakładu określone w postanowieniach poszczególnych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska. Wobec tego w praktyce kwestię istnienia zakładu w danym kraju rozważa się na podstawie analizy odpowiednich umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych między krajem położenia zakładu a krajem spółki macierzystej (zazwyczaj jest to art. 5 umów o unikaniu podwójnego opodatkowania).

Umowy mogą modyfikować definicję

Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania stanowią, że określenie zakład oznacza stałą placówkę, przez którą całkowicie lub częściowo prowadzona jest działalność gospodarcza przedsiębiorstwa.

Jak wyjaśniono w komentarzu OECD, definicja zakładu zawiera następujące warunki:

- istnienie „placówki działalności gospodarczej”, tj. pomieszczeń, a w pewnych okolicznościach maszyn i urządzeń,
- taka placówka musi mieć charakter stały, tzn. musi być utworzona w określonym miejscu, z pewnym stopniem trwałości,
- prowadzenie przedsiębiorstwa za pośrednictwem tej stałej placówki, tzn., że osoby, które w taki lub inny sposób są zależne od przedsiębiorstwa, prowadzą działalność przedsiębiorstwa w państwie, w którym stała placówka jest prowadzona.

Placówką może być miejsce na targu lub stanowisko w składzie celnym. Ponadto placówka może być usytuowana w pomieszczeniach innego przedsiębiorcy.

Przykład

Malarz przez dwa lata przebywa trzy dni w tygodniu w wielkim biurowcu jego głównego klienta. W tym przypadku obecność malarza w tym biurowcu, w którym wykonuje najważniejsze funkcje jego działalności gospodarczej (tj. malowanie), powinna być utożsamiana z istnieniem zakładu.

(z komentarza OECD, str. 117)

Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania nie przesądzają, jaki okres czasu wpływa na uznanie placówki za mającą stały charakter. W tej sytuacji uzasadnione jest twierdzenie,

że o stałym charakterze przesądza zamiar wielokrotnego wykorzystywania takiej placówki do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa.

Bez znaczenia jest przy tym tytuł prawny, jakim dysponuje przedsiębiorstwo w odniesieniu do placówki. Może to być własność, współwłasność, najem, itd. Zakład mógłby istnieć, nawet gdyby przedsiębiorstwo zajmowało nielegalnie pewne pomieszczenie, w którym prowadziło by działalność (zob. komentarz OECD, str. 116).

Przykład

Przedsiębiorstwo polskie podpisało umowę na stałe świadczenie usług informatycznych na rzecz przedsiębiorstwa zagranicznego. Przedsiębiorstwo zagraniczne udostępniło firmie polskiej pomieszczenie, w którym pracują polscy informatycy. Informatycy świadczą te usługi tylko od czasu do czasu (w zależności od potrzeb), jednak pomieszczenie to jest przez cały czas przeznaczone tylko do dyspozycji polskiej firmy. Placówka taka ma charakter „stały”, stanowi więc zakład polskiego przedsiębiorcy.

Ponadto dla powstania zakładu konieczne jest, by przedsiębiorstwo prowadziło całość lub część swojej działalności poprzez tę placówkę. Jeżeli bowiem nie byłaby prowadzona żadna działalność poprzez taką placówkę, trudno byłoby mówić o uzyskiwaniu dzięki niej dochodów przez przedsiębiorstwo. Działalność takiej placówki może być jednak ograniczona w stosunku do działalności całego przedsiębiorstwa.

Przykład

Polska firma odzieżowa wynajmuje w Berlinie stoisko w galerii handlowej i sprzedaje tam odzież wyprodukowaną przez siebie. Działalność placówki ogranicza się tylko do zbytu własnych produktów. Niemniej jednak przedsiębiorstwo to prowadzi swoją działalność na terytorium Niemiec za pośrednictwem zakładu (istnieje placówka, która ma stały charakter i za jej pośrednictwem wykonywana jest działalność).

Zakładem może być w szczególności:

- miejsce zarządu,
- filia,
- biuro,
- zakład fabryczny,
- warsztat,
- kopalnia, źródło ropy naftowej lub gazu, kamieniołom albo inne miejsce wydobywania zasobów naturalnych.

Wskazane miejsca będą traktowane jako zakłady tylko wtedy, gdy takie placówki będą odpowiadać wymienionym wcześniej cechom zakładu (istnienie placówki, stały charakter placówki, wykonywanie działalności za pośrednictwem tej placówki).

Plac budowy zagranicznym zakładem

Za „zakład” uznaje się również: plac budowy, prace budowlane, montażowe lub instalacyjne, pod warunkiem jednak, że obiekt lub prace trwają przez czas dłuższy niż określony w danej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania. W większości zawartych przez Polskę

umów okres ten wynosi 12 miesięcy. Nie jest wymagane przy tym, aby spełnione były również pozostałe warunki wymienione w ogólnej definicji zagranicznego zakładu.

W tym przypadku o powstaniu zakładu rozstrzyga kryterium czasowe. Każdorazowo trzeba więc wyznaczyć moment rozpoczęcia i zakończenia budowy lub innych wymienionych w umowie prac. Przykładowo plac budowy istnieje od dnia, w którym przedsiębiorca rozpoczyna swoją działalność, co obejmuje wszelkie prace przygotowawcze wykonywane w państwie, w którym ma być prowadzona budowa, np. założenie biura nadzoru, ogrodzenie działki, gromadzenie materiału. Zakończenie budowy nastąpi natomiast, gdy wystąpią okoliczności przewidziane w przepisach obowiązujących w państwie, gdzie ta budowa jest realizowana, np. uzyskanie pozwolenia na użytkowanie obiektu, zgłoszenie zakończenia budowy do właściwego organu administracji. Również ostateczne przerwanie prac, np. w wyniku zerwania kontraktu, oznacza – do celów podatkowych – zakończenie budowy.

Sezonowe lub inne przerwy w pracach budowlanych lub montażowych nie przerywają biegu okresu przyjętego w danej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania. Do czasu trwania budowy należy wliczyć czas przestoju spowodowany np. warunkami atmosferycznymi lub decyzją administracyjną.

Przykład

Polska firma budowlana podpisała kontrakt na budowę na terytorium Niemiec hali sportowej. W maju 2013 r. rozpoczęła realizację budowy, w lipcu 2013 r., w wyniku decyzji administracyjnej przerwano prace na budowie. Przerwa trwała dwa miesiące. Zimą, ze względu na warunki atmosferyczne po raz kolejny przerwano budowę. Tym razem przerwa trwała cztery miesiące. Odbiór wykonanych robót nastąpił we wrześniu 2014 r.

Roboty budowlane faktycznie były realizowane w czasie krótszym niż 12 miesięcy, jednak w tym przypadku powstał – na podstawie art. 5 ust. 3 polsko-niemieckiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania – zakład, gdyż okres jaki upłynął od rozpoczęcia budowy do jej zakończenia, przekroczył 12 miesięcy.

Czas spędzony na budowie przez podwykonawcę należy przypisać wykonawcy generalnemu. Przy czym również podwykonawca posiada zakład na placu budowy, jeżeli jego prace na placu budowy trwają dłużej niż dwanaście miesięcy.

Przykład

Polska firma budowlana jest generalnym wykonawcą budowy budynku biurowego, realizowanej w Niemczech. Stan surowy wykonuje podwykonawca, którym jest inna polska firma. Podwykonawca realizował budowę przez 13 miesięcy. Polska firma wykonała prace wykończeniowe, które trwały 6 miesięcy. Zarówno generalny wykonawca, jak i podwykonawca będzie traktowany jako posiadający w Niemczech zakład.

Jeżeli niezależnie od siebie prowadzonych jest kilka budów, wówczas przekroczenie okresu przewidzianego w danej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania odnosi się osobno do każdej z budów.

Przykład

Polski przedsiębiorca w 2014 r. realizował budowę domu w Niemczech. Budowa tego domu trwała 9 miesięcy. W tym samym roku przedsiębiorca rozpoczął na terytorium Niemiec budowę innego domu. Umowy były realizowane w ramach kontraktów zawartych z różnymi inwestorami. Realizacja drugiej umowy trwała 10 miesięcy. W związku z tym, że obie umowy były od siebie niezależne, a żadna z budów nie spełniała kryterium zakładu (w polsko-niemieckiej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania zakładem jest budowa trwająca minimum 12 miesięcy), nie powstał w Niemczech zakład polskiego przedsiębiorcy.

Plac budowy należy traktować jako odrębną jednostkę, do której stosuje się kryterium czasowe (najczęściej 12 miesięcy), nawet jeżeli podstawą prowadzonych na tym placu prac jest kilka kontraktów, pod warunkiem jednak, że plac ten stanowi całość w sensie handlowym i geograficznym. Przy spełnieniu tego warunku plac ten stanowi odrębną jednostkę nawet wtedy, gdy zamówienia zostały złożone przez kilka osób, np. budowa szeregu domów (zob. komentarz OECD, str. 124).

Przy ustalaniu, jak długo istnieje dany plac budowy, nie należy brać pod uwagę okresu spędzonego przez przedsiębiorcę na innych placach budowy, które nie mają z obecnym żadnego związku.

Przykład

Polska firma budowlana podpisała kontrakt z firmą niemiecką na budowę trzech domów jednorodzinnych. Domy te powstały w różnych miejscowościach na terytorium Niemiec. Budowa każdego domu nie przekroczyła 12 miesięcy. Łączny okres trwania ich budowy przekroczył jednak 12 miesięcy. Budowy pozostają ze sobą w związku, a łączny czas ich trwania przekroczył 12 miesięcy. Firma polska przez okres trwania budowy miała zakład na terytorium Niemiec, obejmujący wszystkie budowy objęte kontraktem.

Przedstawiciel zależny lub niezależny

Oprócz ogólnych zasad określających kiedy działalność przedsiębiorstwa wykonywana na terytorium drugiego państwa uznawana jest za zakład, umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania przewidują też szczególną formę istnienia zakładu w postaci przedstawiciela zależnego. Takim przedstawicielem może być osoba fizyczna lub prawna, która posiadając pełnomocnictwo do zawierania umów w imieniu tego przedsiębiorstwa, działa poza terytorium kraju, gdzie ma siedzibę jej mocodawca. W takim przypadku, mimo że przedsiębiorstwo nie posiada w tym drugim państwie stałej placówki, uważa się, iż posiada tam zakład, chyba, że działalność tej osoby ogranicza się do czynności przygotowawczej lub pomocniczej.

Przykład

Polskie przedsiębiorstwo produkuje specjalistyczne urządzenia do diagnostyki medycznej. W Niemczech w imieniu tej firmy działa przedstawiciel, który ma uprawnienia do negocjowania cen i zawierania w jej imieniu kontraktów na dostawę sprzętu. Na mocy art. 5 ust. 5 polsko-niemieckiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, polskie przedsiębiorstwo działa w Niemczech za pośrednictwem zakładu.

Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawierają również definicję przedstawiciela niezależnego, którego działalność nie jest uznawana za zakład obcego podmiotu. Przedstawicielem tym jest osoba, która działa na rzecz przedsiębiorstwa zagranicznego w ramach swojej zwykłej działalności, zachowując przy tym swoją niezależność pod względem ekonomicznym, jak i prawnym.

Przykładowo art. 5 ust. 6 powołanej umowy z Niemcami stanowi, iż nie uważa się, że przedsiębiorstwo posiada zakład w umawiającym się państwie tylko z tego powodu, że prowadzi ono w tym państwie działalność poprzez maklera, komisanta albo innego niezależnego przedstawiciela pod warunkiem, że takie osoby działają w ramach swojej zwykłej działalności.

Przykład

Przedsiębiorca niemiecki prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług agencyjnych. Firma mająca siedzibę w Polsce zleciła agentowi wyszukanie odbiorców jej wyrobów i podpisanie z nimi umów w jej imieniu. Czynności podejmowane na rzecz przedsiębiorstwa polskiego nie wykraczają poza przedmiot zwykłej działalności agenta. W takim razie niemiecki agent jest przedstawicielem niezależnym, więc w Niemczech nie powstanie zakład polskiej firmy.

Działalność pomocnicza

Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawierają też katalog placówek niestanowiących zakładu. Przykładowo w polsko-niemieckiej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania określenie „zakład” nie obejmuje:

- a) użytkowania placówek, które służą wyłącznie do składowania, wystawiania lub dostarczania dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa,
- b) utrzymywania zapasów dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu składowania, wystawiania lub dostarczania,
- c) utrzymywania zapasów dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu obróbki lub przerobu przez inne przedsiębiorstwo,
- d) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów albo zbierania informacji dla przedsiębiorstwa,
- e) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu prowadzenia dla przedsiębiorstwa jakiegokolwiek innej działalności o charakterze przygotowawczym lub pomocniczym,
- f) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu prowadzenia któregośkolwiek rodzaju działalności, o których mowa pod literami od a) do e), pod warunkiem jednak, że całkowita działalność stałej placówki, wynikająca z takiego połączenia rodzajów działalności, ma charakter przygotowawczy lub pomocniczy.

Przykład

Polska firma farmaceutyczna zawarła kontrakt z niemiecką firmą, której zleciła wykonywanie jednego z etapów produkcji substancji chemicznej. Wykonywanie zlecenia odbywa się na terenie Niemiec w halach produkcyjnych należących do niemieckiej firmy (zleceniobiorcy). Przy realizacji zlecenia pracują wyłącznie pracownicy zatrudnieni przez zleceniobiorcę. Polska firma zapewnia urządzenia i substancje chemiczne niezbędne do wykonania zleconych czynności. Działalność polskiej firmy w Niemczech jest ograniczona tylko do działalności

o charakterze przygotowawczym lub pomocniczym w stosunku do działalności podstawowej, co oznacza, że działalność ta nie stanowi zakładu w świetle polsko-niemieckiej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

3.3. Przychody ryczałtowca z działalności gospodarczej prowadzonej za granicą

Przepisy ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. nr 144, poz. 930 ze zm.), dalej ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym, nie wykluczają podatnika z opodatkowania w formie ryczałtu ewidencjonowanego w przypadku uzyskiwania przychodów z działalności gospodarczej prowadzonej za granicą. Wobec tego przychody z działalności gospodarczej uzyskiwane zarówno w Polsce jak i za granicą mogą być w Polsce opodatkowane w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych – o ile spełnione są warunki do stosowania tej formy opodatkowania.

Podatnicy, których przychody z działalności gospodarczej są opodatkowane zryczałtowanym podatkiem dochodowym, muszą stosować tę formę opodatkowania także do przychodów z działalności gospodarczej uzyskanych za granicą.

W przypadku gdy prawo do opodatkowania zysków przedsiębiorcy ma zarówno Polska, jak i państwo, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność za pośrednictwem zakładu, unikanie podwójnego opodatkowania jest realizowane poprzez stosowanie przepisów art. 27 ust. 8 lub art. 27 ust. 9 i 9a updof (art. 12 ust. 12 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym). O tym, który z wymienionych przepisów w konkretnej sytuacji będzie miał zastosowanie, decydują postanowienia zawarte w stosownej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Przykład

Polski przedsiębiorca świadczy usługi budowlane w Holandii i w Polsce. W Polsce płaci ryczałt od przychodów ewidencjonowanych przy zastosowaniu stawki 5,5%. Za granicą osiąga przychody za pośrednictwem zakładu, w rozumieniu umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Umowa ta przewiduje stosowanie metody proporcjonalnego odliczenia.

Na podstawie art. 23 ust. 5 konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (Dz. U. z 2003 r. nr 216, poz. 2120), do dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej prowadzonej w Holandii ma zastosowanie metoda proporcjonalnego odliczenia.

Założmy, że za 2014 r. przedsiębiorca z działalności gospodarczej osiągnie przychód w wysokości 320.000 zł, w tym w Polsce 80.000 zł, a za granicą 240.000 zł i zapłaci za granicą podatek (po przeliczeniu na złote) w wysokości 20.000 zł.

Ustalenie podatku za 2014 r.:

– ryczałt od sumy przychodów ($320.000 \text{ zł} \times 5,5\%$)	17.600 zł,
– podatek zagraniczny do odliczenia od podatku polskiego
($240.000 \text{ zł} \times 5,5\%$, jednak nie więcej niż kwota podatku jaką
podatnik zapłaci za granicą)	13.200 zł,

– ryczałt od przychodów ewidencjonowanych

(17.600 zł – 13.200 zł)

4.400 zł.

Przedsiębiorca, który zapłaci podatek w Holandii, podlegający rozliczeniu w Polsce z zastosowaniem metody proporcjonalnego odliczenia, może w zeznaniu rocznym skorzystać z tzw. ulgi abolicyjnej, określonej w art. 27g updof (art. 13a ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym).

Dla uproszczenia w przykładzie pominęliśmy odliczenia i ulgi, np. z tytułu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

4. Zagraniczne emerytury i renty

Zasady opodatkowania zagranicznych emerytur i rent regulują ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych i umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Ustalenie kraju, w którym świadczenie podlega opodatkowaniu

Zgodnie z art. 3 ust. 1 updof, osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów (przychodów) bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy). Przepis ten stosuje się z uwzględnieniem umów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska (art. 4a updof).

Odnosnie emerytur i rent w większości umów o unikaniu podwójnego opodatkowania przyjmuje się zasadę, że takie świadczenia podlegają opodatkowaniu tylko w państwie miejsca zamieszkania odbiorcy. Treść wspomnianych umów jest jednak zróżnicowana. Zdarzają się umowy, w których przyjęto odmienny sposób postępowania odnośnie opodatkowania emerytur i rent. Przykładowo zgodnie z postanowieniami polsko-ukraińskiej konwencji w sprawie unikania podwójnego opodatkowania (Dz. U. z 1994 r. nr 63, poz. 269 ze zm.), emerytura lub renta podlega opodatkowaniu w państwie jej wypłaty. Ponadto w niektórych umowach zawarte są indywidualne rozwiązania, które są związane z różnorodnym systemem zaopatrzenia emerytalnego i rentowego (np. w umowie polsko-niemieckiej – omówienie w dalszej części opracowania).

Zaliczki na podatek i rozliczenie roczne w zeznaniu podatkowym

Na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, co do zasady, emerytury i renty otrzymywane od zagranicznych instytucji przez polskich rezydentów podatkowych stanowią przychód podlegający opodatkowaniu według skali podatkowej.

Od emerytur i rent otrzymywanych z zagranicy należy w ciągu roku podatkowego opłacać zaliczki na podatek dochodowy.

Stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 1 updof, podmioty wypłacające emerytury i renty pochodzące z zagranicy zobowiązane są do poboru zaliczek na podatek od tych świadczeń. Obowiązek płatnika ciąży na osobach prawnych i ich jednostkach organizacyjnych wypłacających emerytury i renty z zagranicy. W praktyce obowiązek ten dotyczy zazwyczaj banków, np. gdy zagraniczna instytucja przysyła emeryturę lub rentę na rachunek uprawnionego w polskim banku. W przypadku gdy z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania wynika, że emerytura lub renta nie powinna być w Polsce opodatkowana, płatnik zaliczek na podatek nie pobierze.

Podatnik otrzymujący emeryturę lub rentę z zagranicy może, przy spełnieniu warunków określonych w art. 37 ust. 1 updof, upoważnić płatnika (np. bank) do dokonania rocznego obliczenia podatku (**PIT-40**), składając oświadczenie na formularzu **PIT-12**. Płatnik, który nie otrzyma takiego oświadczenia od podatnika, obowiązany jest sporządzić i przekazać podatnikowi oraz do urzędu skarbowego (w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym) informację **PIT-11**. Na jej podstawie podatnik uzyskane z zagranicy emerytury lub renty powinien rozliczyć w zeznaniu podatkowym **PIT-36**. W przypadku gdy świadczenia te podlegają opodatkowaniu zarówno w państwie, z którego emerytura lub renta jest wypłacana, jak i w Polsce, to dochody z tych świadczeń należy rozliczyć z uwzględnieniem właściwej metody unikania podwójnego opodatkowania, określonej w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej z tym państwem. W takim przypadku zagraniczne emerytury i renty należy również wykazać w załączniku do zeznania – **PIT/ZG**.

Jeżeli świadczenia uzyskiwane są bez pośrednictwa płatnika (np. zagraniczna instytucja przesyła emeryturę lub rentę na rachunek uprawnionego w zagranicznym banku), do rozliczania zaliczki zobowiązana jest osoba otrzymująca te świadczenia (art. 44 ust. 1a pkt 2 i ust. 3a updof), o ile są one opodatkowane w Polsce. Podatnik w ciągu roku zobowiązany jest wpłacać zaliczki na podatek dochodowy w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód był uzyskany, a za grudzień – w terminie złożenia zeznania podatkowego, stosując do uzyskanego dochodu stawkę 18% (przy obliczaniu zaliczki podatnik może również stosować stawkę 32%). Po zakończeniu roku podatkowego podatnik zobowiązany jest złożyć zeznanie PIT-36 (we wskazanych wcześniej okolicznościach również **PIT/ZG**).

Opodatkowanie świadczenia w świetle postanowień wybranych umów o unikaniu podwójnego opodatkowania

USA

Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o uniknięciu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (Dz. U. z 1976 r. nr 31, poz. 178) nie zawiera odrębnej regulacji dotyczącej opodatkowania emerytur (z wyjątkiem emerytur i rent otrzymywanych z funduszy publicznych z tytułu pełnionych poprzednio funkcji rządowych). Nie ma również odrębnego artykułu dotyczącego opodatkowania „innych dochodów”. Oznacza to, że dochód ten podlega opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 5 umowy – „Ogólne zasady opodatkowania”. Stosownie do art. 5 ust. 3 umowy, państwu rezydencji przysługuje prawo do opodatkowania dochodów, w tym m.in. emerytury, osoby mającej na jego terytorium miejsce zamieszkania. Zatem Polska ma prawo opodatkować dochód z tytułu emerytury wypłacanej z USA osobie mającej miejsce zamieszkania na terytorium Polski.

W tej sytuacji uzyskiwana przez osobę mającą miejsce zamieszkania w Polsce emerytura ze Stanów Zjednoczonych może być opodatkowana zarówno w Stanach Zjednoczonych (państwo źródła), jak i w Polsce (państwo miejsca zamieszkania). Eliminacja podwójnego opodatkowania jest realizowana zgodnie z art. 27 ust. 9 lub 9a updof (metoda odliczenia proporcjonalnego). Stosując tę metodę, od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu w obcym państwie. Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w obcym państwie.

Dodajmy, że Polska i USA 13 lutego 2013 r. podpisały konwencję w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu. Kwestia zasad opodatkowania emerytur i rent w nowej konwencji została

uregulowana w art. 18. Z przepisu tego wynika, że w przypadku osoby mającej miejsce zamieszkania w Polsce i pobierającej świadczenia z USA ustalenie, które z państw ma prawo opodatkowania – USA czy Polska – zależne jest od rodzaju otrzymanej płatności. Nowa konwencja jeszcze nie obowiązuje.

Holandia

Stosownie do art. 18 ust. 1 konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (Dz. U. z 2003 r. nr 216, poz. 2120), emerytury i inne podobne świadczenia wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w Polsce w związku z wcześniejszym zatrudnieniem, jak i renty wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w Polsce, co do zasady, podlegają opodatkowaniu tylko w Polsce. W art. 18 ust. 2-4 konwencji wskazane są jednak okoliczności, w których prawo do opodatkowania omawianych świadczeń będzie miało również państwo, z którego świadczenie jest wypłacane.

Przepis art. 18 ust. 5 konwencji stanowi, że wszelkie emerytury i inne płatności wypłacane według przepisów systemu ubezpieczeń społecznych Holandii osobie mającej miejsce zamieszkania w Polsce mogą być opodatkowane w Holandii. Oznacza to, że świadczenia uzyskiwane z holenderskiego systemu ubezpieczeń społecznych przez osobę mającą miejsce zamieszkania w Polsce podlegają opodatkowaniu zarówno w Polsce, jak i w Holandii. W celu uniknięcia podwójnego opodatkowania należy zastosować przewidzianą w art. 23 ust. 5 konwencji metodę unikania podwójnego opodatkowania, tj. metodę proporcjonalnego odliczenia. Na gruncie ustawy o podatku dochodowym znajdzie więc zastosowanie powołany art. 27 ust. 9 lub 9a updog.

Wielka Brytania i Irlandia Północna

Na podstawie art. 17 ust. 1 konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od zysków majątkowych (Dz. U. z 2006 r. nr 250, poz. 1840), emerytury, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 18 ustęp 2 konwencji, renty i inne podobne wynagrodzenia wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w umawiającym się państwie, podlegają opodatkowaniu tylko w tym państwie. Zatem na podstawie konwencji emerytura lub renta wypłacana osobie mającej miejsce zamieszkania w Polsce będzie opodatkowana tylko w Polsce. Nie wystąpi zatem podwójne opodatkowanie, stąd też nie znajdzie zastosowania metoda unikania podwójnego opodatkowania.

Powołany art. 18 ust. 2 konwencji znajduje zastosowanie w szczególnych przypadkach. Dotyczy opodatkowania emerytury wypłacanej lub pochodzącej z funduszy utworzonych przez wypłacającą tę emeryturę państwo, lub jego jednostkę terytorialną albo organ lokalny, osobie fizycznej z tytułu świadczenia usług na rzecz tego państwa, lub jego jednostki terytorialnej lub organu lokalnego.

RFN

Przepis art. 18 ust. 1 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku (Dz. U. z 2005 r. nr 12, poz. 90) przyznaje wyłączne prawo do opodatkowania emerytur, podobnych świadczeń lub rent państwu miejsca zamieszkania beneficjenta. Z kolei ustęp 2 tego artykułu przyznaje prawo do opodatkowania świadczeń otrzymywanych przez

osobę mającą miejsce zamieszkania w umawiającym się państwie z obowiązkowego systemu ubezpieczeń socjalnych drugiego umawiającego się państwa wyłącznie państwu, z którego następuje wypłata. Zatem dla rozstrzygnięcia kwestii prawa do opodatkowania renty niemieckiej wypłacanej polskiemu rezydentowi decydujące znaczenie ma pochodzenie środków, tj. czy wypłata następuje z obowiązkowego systemu ubezpieczeń socjalnych, czy z innego źródła.

Według organów podatkowych (np. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 14 maja 2014 r., nr ITPB2/415-174/14/MN) niemieckie ustawowe ubezpieczenie społeczne składa się z pięciu działów i obejmuje ustawowe ubezpieczenie:

- 1) na wypadek bezrobocia,
- 2) emerytalne,
- 3) zdrowotne,
- 4) od następstw wypadków oraz
- 5) pielęgnacyjne.

Świadczenia pochodzące z tych pięciu działów mogą mieć formę zasiłków jednorazowych lub bieżących świadczeń stałych. Wyłączne prawo do opodatkowania w Niemczech dotyczy zarówno bieżących stałych świadczeń, jak i jednorazowych zasiłków pochodzących ze wszystkich wymienionych działów niemieckiego ustawowego ubezpieczenia.

Świadczenia pochodzące ze wskazanych działów niemieckiego ustawowego ubezpieczenia wypłacane osobie zamieszkałej w Polsce podlegają opodatkowaniu wyłącznie w Niemczech, a tym samym nie należy ich wykazywać w polskim zeznaniu podatkowym. Natomiast inne świadczenia emerytalno-rentowe podlegają opodatkowaniu tylko w Polsce.

Australia

Według art. 18 ust. 1 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu (Dz. U. z 1992 r. nr 41, poz. 177 ze zm.), emerytury (w tym emerytury rządowe) i renty, wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w Polsce, podlegają opodatkowaniu tylko w Polsce.

Zatem australijska emerytura lub renta wypłacana osobie mającej miejsce zamieszkania w Polsce podlega opodatkowaniu wyłącznie w Polsce na zasadach określonych w ustawie o PIT. Wobec tego nie ma zastosowania metoda unikania podwójnego opodatkowania.

5. Dywidendy otrzymane z zagranicy

Podatnicy mający na terytorium Polski miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia (położenia źródeł przychodów). Z tego względu, dywidendy otrzymane z zagranicy przez krajowe osoby fizyczne i prawne znajdują się w kręgu zainteresowania polskiego fiskusa.

5.1. Dywidendy otrzymane przez osoby fizyczne

Zasady opodatkowania dywidend

Na podstawie art. 30a ust. 1 pkt 4 updog, dywidendy otrzymane z zagranicy przez osoby fizyczne opodatkowane są 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym. Danina ta pobierana jest bez uprzedniego pomniejszania przychodu o koszty jego uzyskania.

Od polskiego podatku dochodowego, podatnicy mogą odliczyć podatek zapłacony z tego tytułu za granicą, jednak odliczenie to nie może przekroczyć kwoty podatku obliczonego

od tych przychodów (dochodów) przy zastosowaniu stawki 19%. Tak wynika z art. 30a ust. 9 updog.

Należy zauważyć, że postanowienia umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których Polska jest stroną, przewidują możliwość opodatkowania dywidend zarówno w państwie źródła tych przychodów, jak i w państwie rezydencji odbiorcy dywidendy (czyli w tym przypadku w Polsce).

Wysokość podatku pobieranego w państwie, w którym spółka wypłacająca dywidendę ma siedzibę lub zarząd, jest jednak ograniczona. Poszczególne umowy przewidują w tym zakresie różne stawki – 5%, 10%, 15%, przy czym do osób fizycznych odnosi się najczęściej stawka najwyższa.

Zastosowanie powołanego art. 30a ust. 9 updog nie zależy jednak od istnienia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Podatnik ma więc prawo odliczyć podatek zapłacony za granicą niezależnie od tego czy Polska ma podpisaną taką umowę z państwem, w którym dywidenda została wypłacona. Ograniczeniem jest tylko objęta odliczana kwota, która nie może być wyższa niż wynosi podatek obliczony w Polsce.

Za podatkowe rozliczenie zagranicznej dywidendy odpowiada odbiorca dywidendy. Powinno się ono dokonać w zeznaniu rocznym, na formularzu **PIT-36**, **PIT-36L**, **PIT-38** lub **PIT-39**. Różnica między polskim podatkiem dochodowym a podatkiem zapłaconym za granicą zwiększa w zeznaniu kwotę do zapłaty lub zmniejsza nadpłatę.

Przeliczanie na złote przychodu i podatku

Dywidendy z zagranicy otrzymywane są na ogół w walucie obcej, toteż w celu ustalenia przychodu oraz odliczenia od polskiego podatku daniny uiszczonej w obcym państwie, konieczne jest ich przeliczenie na złote. W tym celu należy uwzględnić uregulowania z art. 11a ust. 1 i 3 updog. Z powołanych przepisów wynika, że przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu, natomiast kwotę podatku wyrażoną w walucie obcej przelicza się na złote według kursu średniego NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień zapłaty podatku.

Przykład

Osoba fizyczna będąca polskim rezydentem podatkowym i prowadząca w Polsce działalność gospodarczą, z której dochód jest opodatkowany podatkiem liniowym, jest równocześnie udziałowcem niemieckiej spółki kapitałowej. W dniu 10 kwietnia 2014 r. (dzień wpływu na rachunek bankowy) otrzymała od spółki dywidendę za rok poprzedni. Jej kwota przed opodatkowaniem stanowiła 7.500 euro.

W tym samym dniu, w Niemczech, został pobrany podatek dochodowy od tej wypłaty według stawki 15%, tj. $7.500 \text{ euro} \times 15\% = 1.125 \text{ euro}$.

Kurs średni NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wypłaty i jednocześnie dzień zapłaty podatku (tj. z 9 kwietnia 2014 r.) wynosił 4,1675 zł/euro.

Podatnik osiągnął zatem przychód (dochód) z dywidendy w kwocie 31.256,25 zł ($7.500 \text{ euro} \times 4,1675 \text{ zł/euro}$). Natomiast zapłacony podatek wyniósł w przeliczeniu na polską walutę 4.688,44 zł ($1.125 \text{ euro} \times 4,1675 \text{ zł/euro}$).

Zryczałtowany podatek dochodowy według stawki ustawowej 19% wynosi 5.938,69 zł ($31.256,25 \text{ zł} \times 19\%$). Od tego podatku należy odliczyć kwotę podatku uiszczanego w Niemczech, tj. 4.688,44 zł.

Kwotę zryczałtowanego podatku dochodowego, podatku zapłaconego w Niemczech oraz różnicę między zryczałtowanym podatkiem dochodowym a podatkiem zapłaconym w Niemczech ($5.938,69 \text{ zł} - 4.688,44 \text{ zł} = 1.250,25 \text{ zł}$, po zaokrągleniu do pełnych złotych 1.250 zł) podatnik jest obowiązany wykazać w PIT-36L za rok 2014.

5.2. Dywidendy otrzymane przez osoby prawne

Dywidendy wolne od podatku

Co do zasady, zagraniczna dywidenda wypłacona osobie prawnej jest jej przychodem, który podlega wykazaniu w zeznaniu rocznym i opodatkowaniu łącznie z pozostałymi przychodami. Jednak na mocy art. 17 ust. 1 pkt 3 updop, zwolnione od podatku są dywidendy uzyskane poza terytorium naszego kraju przez podatników objętych nieograniczonym obowiązkiem podatkowym, jeżeli tak stanowi odpowiednia umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, której Polska jest stroną.

CIT od zagranicznej dywidendy

Jeżeli dywidenda podlegała opodatkowaniu zagranicą i nie korzysta ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 updop, wówczas podatnicy są uprawnieni do odliczenia od podatku należnego polskiemu fiskusowi podatku uiszczanego w państwie źródła tego przychodu. Wysokość odliczenia jest jednak ograniczona do wysokości podatku należnego w Polsce, jaki proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany zagranicą (art. 20 ust. 1 updop).

Przykład

Polska spółka z o.o. uzyskała od zagranicznej spółki-córki dywidendę, która w przeliczeniu na polską walutę wyniosła 85.000 zł. Zagranicą pobrany został podatek od tego świadczenia, w wysokości 4.250 zł (po przeliczeniu na złote).

Oprócz wymienionego przychodu, polska spółka uzyskała także w roku podatkowym dochód z działalności gospodarczej w kwocie 300.000 zł.

Po zakończeniu roku, spółka powinna dodać do dochodu z działalności gospodarczej przychód z dywidendy w kwocie brutto, a następnie od sumy tych dochodów obliczyć podatek należny.

Podatek ten wyniesie 73.150 zł $[(300.000 \text{ zł} + 85.000 \text{ zł}) \times 19\%]$.

Od tak obliczonego podatku, spółka jest uprawniona odliczyć kwotę podatku zapłaconego zagranicą, jednak odliczenie nie może przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w obcym państwie.

Kwota podatku przypadająca na dochód uzyskany zagranicą wyniesie w tym przypadku 16.150 zł ($85.000 \text{ zł} \times 19\%$). W związku z tym, że podatek zapłacony zagranicą nie przekracza tej kwoty, może być w całości odliczony od podatku należnego w Polsce. Podatek dochodowy uiszczony przez spółkę na rzecz polskiego fiskusa wyniesie zatem 68.900 zł ($73.150 \text{ zł} - 4.250 \text{ zł}$).

Dla porządku należy dodać, że przeliczanie na złote kwot przychodu i podatku odbywa się według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu albo dzień zapłaty podatku (art. 20 ust. 8 updop).

Dywidendy pochodzące spoza UE, EOG i Szwajcarii

Na podstawie art. 20 ust. 2 updop, spółka mająca na terytorium naszego kraju siedzibę lub zarząd i otrzymująca m.in. przychody z tytułu dywidend, może również odliczyć kwotę podatku zapłaconego przez zagraniczną spółkę od dochodów, z których zysk został wypłacony polskiej spółce, w części odpowiadającej jej udziałowi w tym zysku.

Warunkiem dokonania odliczenia jest posiadanie przez polską spółkę bezpośrednio nie mniej niż 75% udziałów (akcji) w kapitale spółki zagranicznej. Ponadto, spółka zagraniczna powinna podlegać opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania, na terytorium państwa, z którym Polska posiada obowiązującą umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania i które nie jest państwem członkowskim Unii Europejskiej, EOG albo Konfederacją Szwajcarską.

Wysokość odliczenia ograniczona jest tym samym limitem, co odliczenie zapłaconego zagranicą podatku od dywidendy (art. 20 ust. 6 updop).

Przykład

Polska spółka kapitałowa posiada 75% akcji w spółce rosyjskiej. Z tego tytułu uzyskała należną dywidendę, która w przeliczeniu na złote wynosiła 120.000 zł. W Rosji został pobrany z tego tytułu podatek (zgodnie z umową o unikaniu podwójnego opodatkowania według stawki 10%), który w przeliczeniu na walutę polską wynosił 12.000 zł.

Za rok podatkowy dochód polskiej spółki z działalności gospodarczej wyniósł 600.000 zł.

Podatek zapłacony przez rosyjską spółkę od tej części dochodów, z których zysk został wypłacony polskiej spółce to równowartość 30.000 zł.

W rozliczeniu rocznym, polska spółka powinna zsumować kwotę dywidendy brutto oraz pozostałe dochody (120.000 zł + 600.000 zł) i od uzyskanej kwoty (720.000 zł) obliczyć podatek według stawki 19%.

Podatek ten wyniesie 136.800 zł (720.000 zł x 19%).

Część podatku przypadająca na dochód uzyskany zagranicą to 22.800 zł (120.000 zł x 19%).

Ze względu na ograniczenie w odliczeniach zagranicznego podatku, uregulowane w art. 20 ust. 6 updop, polska spółka może maksymalnie pomniejszyć polski podatek o kwotę 22.800 zł, pomimo tego że łączna kwota podatku zapłaconego zagranicą jest wyższa (12.000 zł + 30.000 zł = 42.000 zł).

Odliczenie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 updop, może być stosowane jedynie wówczas, gdy spółka uzyskująca dochody (przychody) z dywidend posiada odpowiedni procent udziałów (akcji) spółki zagranicznej wypłacającej te należności nieprzerwanie przez okres dwóch lat (art. 20 ust. 9 updop). Odliczenie jest możliwe także wtedy, gdy na dzień wypłaty dywidendy spółka posiada udziały (akcje) przez okres krótszy niż 2 lata. Jednak w sytuacji gdy spółka dokona odliczeń, a następnie nie utrzyma tych udziałów (akcji) przez wymagany okres, będzie zmuszona skorygować zeznania złożone za lata podatkowe, w których dokonała odliczeń oraz uiścić należy podatek wraz z odsetkami za zwłokę (art. 20 ust. 10 updop).

Dywidendy pochodzące z UE, EOG lub Szwajcarii

Jeżeli otrzymana przez polską spółkę kapitałową dywidenda pochodzi z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, tj. z państwa należącego do UE, Norwegii, Islandii lub Liechtensteinu albo ze Szwajcarii, może być w Polsce zwolniona od opodatkowania.

Warunki korzystania ze zwolnienia są następujące:

- podmiot wypłacający dywidendę powinien być opodatkowany podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągania,
- odbiorcą dywidendy powinna być spółka posiadająca polską rezydencję podatkową i status podatnika podatku dochodowego,
- odbiorca dywidendy powinien posiadać bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów lub akcji w kapitale spółki wypłacającej (jeśli spółka wypłacająca ma siedzibę lub zarząd w Szwajcarii – minimalny bezpośredni udział procentowy w kapitale tej spółki wynosi 25%),
- odbiorca dywidendy nie może korzystać ze zwolnienia od opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągania.

Tak wynika z art. 20 ust. 3 i ust. 12 pkt 2 updog.

Dywidendę zwolnioną od opodatkowania ujmuje się w załączniku **CIT-8/O**, a następnie przenosi do odpowiedniej rubryki zeznania rocznego.

Również w tym przypadku, możliwość skorzystania ze zwolnienia obwarowana jest zastrzeżeniem dotyczącym 2-letniego nieprzerwanego okresu posiadania udziałów lub akcji spółki wypłacającej dywidendę, przy czym okres ten może upłynąć już po uzyskaniu dywidendy. Zastosowanie omawianego zwolnienia, a następnie niedotrzymanie warunku posiadania udziałów (akcji) przez okres 2 lat skutkować będzie koniecznością korekty zeznań rocznych, zapłaty zaległości podatkowych i uiszczenia odsetek za zwłokę.

Należy zaznaczyć, że zwolnienia, o którym mowa w art. 20 ust. 3 updog, ani odliczenia uregulowanego w art. 20 ust. 2 updog, nie stosuje się, jeżeli wypłata dywidendy została dokonana w wyniku likwidacji spółki zagranicznej.

6. Metody unikania podwójnego opodatkowania

Przy rozliczaniu dochodów uzyskanych za granicą kluczowe znaczenie ma metoda unikania podwójnego opodatkowania, określona w umowie zawartej przez Polskę z państwem, w którym polski rezydent uzyskał dochód. W zależności od postanowień umowy będzie to metoda:

- wyłączenia,
- odliczenia proporcjonalnego.

Podstawowa różnica między tymi metodami polega na tym, że metoda wyłączenia dotyczy dochodu, natomiast metoda odliczenia dotyczy podatku.

6.1. Metoda wyłączenia

Metoda wyłączenia polega na tym, że dochód uzyskany ze źródeł położonych za granicą wyłącza się z podstawy opodatkowania w Polsce. Na gruncie ustaw o podatku dochodowym metoda ta występuje w dwóch formach:

- 1) wyłączenia z progresją,
- 2) wyłączenia pełnego.

Metoda wyłączenia z progresją polega na tym, że dochód uzyskany ze źródeł położonych za granicą wyłącza się z podstawy opodatkowania w Polsce. Brany jest on jednak pod uwagę przy ustalaniu podatku należnego od dochodu osiągniętego w Polsce. Do tego dochodu stosuje się wówczas stawkę podatkową właściwą dla kwoty łącznego dochodu podatnika, tj. dochodu osiągniętego zarówno w kraju jak i za granicą.

W przypadku tej metody sposób obliczania podatku określa art. 27 ust. 8 updof. W świetle tego przepisu, jeżeli podatnik ma miejsce zamieszkania w Polsce i oprócz dochodów podlegających opodatkowaniu według skali podatkowej osiąga również dochody z tytułu działalności wykonywanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwolnione od podatku na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych umów międzynarodowych – podatek określa się w następujący sposób:

- 1) do dochodów podlegających opodatkowaniu dodaje się dochody zwolnione od podatku i od sumy tych dochodów oblicza się podatek według skali podatkowej,
- 2) ustala się stopę procentową tego podatku do tak obliczonej sumy dochodów,
- 3) ustaloną zgodnie z pkt 2 stopę procentową stosuje się do dochodu podlegającego opodatkowaniu.

Przykład

Podatnik w 2013 r. uzyskał dochody:

– w Polsce	45.000,00 zł,
– za granicą	86.000,00 zł.

Właściwa umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania stanowi, że jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce osiąga dochód lub posiada majątek, który zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy może być opodatkowany w drugim umawiającym się państwie, wówczas Polska zwolni taki dochód od podatku. Polska może przy obliczaniu kwoty podatku od pozostałego dochodu lub majątku tej osoby zastosować stawkę podatkową, która byłaby zastosowana, gdyby dochód lub majątek zwolniony od opodatkowania nie podlegał takiemu zwolnieniu.

Oznacza to, że zgodnie z art. 27 ust. 8 updof, opodatkowaniu podlega dochód osiągnięty w Polsce, jednak do wyliczenia podatku zastosowana będzie stopa procentowa, którą ustali podatnik.

Ustalenie stopy procentowej:

– razem dochód (45.000 zł + 86.000 zł)	131.000,00 zł,
– podatek obliczony według skali podatkowej	
14.839,02 zł + (131.000 zł – 85.528 zł) x 32%	29.390,06 zł,
– stopa procentowa	

$$\frac{29.390,06 \text{ zł} \times 100}{131.000 \text{ zł}}$$

22,44%.

Należny podatek w Polsce wyniósł 10.098 zł (45.000 zł x 22,44%).

Metoda wyłączenia pełnego polega na tym, że dochody uzyskiwane w innym państwie nie mają żadnego wpływu na podstawę opodatkowania w Polsce.

Na gruncie prawa polskiego metodę wyłączenia pełnego określa art. 17 ust. 1 pkt 3 updop. W myśl tego przepisu, wolne od podatku są dochody osiągane za granicą przez podatnika mającego nieograniczony obowiązek podatkowy w Polsce, o ile umowa międzynarodowa, której stroną jest Polska, tak stanowi.

Przykład

Spółka z o.o. uzyskała dochód w wysokości 520.000 zł, z czego:

<i>– w Polsce</i>	<i>400.000 zł,</i>
<i>– za granicą (za pośrednictwem zakładu)</i>	<i>120.000 zł.</i>

Właściwa umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania stanowi, że jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce osiąga dochód lub posiada majątek, który zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy może być opodatkowany w drugim umawiającym się państwie, wówczas Polska zwolni taki dochód od podatku. Polska może przy obliczaniu kwoty podatku od pozostałego dochodu lub majątku tej osoby zastosować stawkę podatkową, która byłaby zastosowana, gdyby dochód lub majątek zwolniony od opodatkowania nie podlegał takiemu zwolnieniu.

Przyjęcie takiego postanowienia oznacza, że zastosowanie znajduje art. 17 ust. 1 pkt 3 updop. Wobec tego spółka ustali podatek tylko od dochodu osiągniętego w Polsce (nie powinna uwzględniać dochodu osiągniętego poprzez zagraniczny zakład).

Należny podatek w Polsce wyniesie 76.000 zł (400.000 zł x 19%).

6.2. Metoda odliczenia proporcjonalnego

Metoda odliczenia proporcjonalnego podatku zapłaconego za granicą (zwana inaczej metodą zaliczenia, potrącenia lub kredytu podatkowego) polega na tym, że w Polsce, podatek zapłacony za granicą, podlega odliczeniu od podatku obliczonego od łącznych dochodów uzyskanych w roku podatkowym, ale tylko do wysokości podatku przypadającego na dochód uzyskany za granicą.

W polskich ustawach o podatku dochodowym metoda odliczenia proporcjonalnego jest uwzględniona w przepisach:

- art. 27 ust. 9 i 9a (przepisy dotyczą dochodów i podatku rozliczanych w **PIT-36**), art. 30c ust. 4 i 5 (przepisy dotyczą dochodów i podatku rozliczanych w **PIT-36L**), art. 30b ust. 5a i 5b (przepisy dotyczą dochodów i podatku rozliczanych w **PIT-38**), art. 30e ust. 8 i 9 updof (przepisy dotyczą dochodów i podatku rozliczanych w **PIT-39**),
- art. 20 ust. 1 updop.

Stosownie do art. 27 ust. 9 updof, jeżeli podatnik, który ma miejsce zamieszkania w Polsce, osiąga również dochody za granicą, a umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania nie stanowi o zastosowaniu metody określonej w art. 27 ust. 8 updof, lub z państwem, w którym dochody są osiągane, Polska nie zawarła umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, dochody te łączy się z dochodami ze źródeł przychodów położonych na terytorium Polski. W tym przypadku od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów odlicza się kwotę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu w obcym państwie. Odliczenie to nie

może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w państwie obcym.

Przykład

Podatnik w 2013 r. uzyskał dochody:

– w Polsce	30.000,00 zł,
– za granicą	80.000,00 zł.

Właściwa umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania przewiduje stosowanie metody odliczenia proporcjonalnego. Z przepisu regulującego tę kwestię wynika, że jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania w Polsce osiąga dochód w drugim umawiającym się państwie, który zgodnie z postanowieniami drugiego umawiającego się państwa może być opodatkowany w tym drugim państwie, to Polska zezwoli na odliczenie od podatku od dochodu tej osoby kwoty równej podatkowi od dochodu zapłaconemu w drugim umawiającym się państwie. Jednak takie odliczenie nie może przekroczyć tej części podatku od dochodu, jaka została obliczona przed dokonaniem odliczenia i która odpowiada tej części dochodu, która może być opodatkowana w drugim umawiającym się państwie.

Przyjęcie takiego postanowienia oznacza, że zastosowanie znajduje art. 27 ust. 9 updof.

Podatek zapłacony za granicą wyniósł 19.000 zł.

Wyliczenie limitu podatku do odliczenia:

– podatek od sumy dochodów (obliczony według skali podatkowej)	
14.839,02 zł + (110.000 zł – 85.528 zł) x 32%	22.670,06 zł,
– podatek zagraniczny do odliczenia od podatku polskiego	
$\frac{22.670,06 \text{ zł} \times 80.000 \text{ zł}}{110.000 \text{ zł}}$	16.487,32 zł.

Ponieważ podatek zapłacony za granicą wyniósł więcej niż wyliczony limit, do odliczenia podatnik przyjął wyliczony limit, a nie cały podatek zagraniczny. Należny podatek w Polsce, po zaokrągleniu do pełnych złotych, wyniósł 6.183 zł (22.670,06 zł – 16.487,32 zł).

Metodę odliczenia proporcjonalnego, określoną w art. 27 ust. 9 updof, stosuje się również w przypadku podatnika uzyskującego wyłącznie dochody ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 27 ust. 9a updof).

Przykład

Podatnik w 2013 r. uzyskał dochody tylko za granicą, gdzie pracował u zagranicznego pracodawcy. Właściwa umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania przewiduje stosowanie do dochodów z pracy najemnej metody odliczenia proporcjonalnego.

Wyliczenie podatku należnego:

– dochód uzyskany za granicą	80.000,00 zł,
– podatek zapłacony za granicą	11.320,00 zł,

– podatek obliczony według skali podatkowej	
80.000 zł x 18% – 556,02 zł	13.843,98 zł,
– podatek do zapłacenia w Polsce (po zaokrągleniu do pełnych złotych) 13.843,98 zł – 11.320 zł	2.524,00 zł.

W odniesieniu do podatników podatku dochodowego od osób prawnych metoda odliczenia proporcjonalnego jest określona w art. 20 ust. 1 updop. Przepis ten stanowi, że podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1 (mający siedzibę lub zarząd na terytorium RP), którzy osiągają również dochody (przychody) poza terytorium Polski i dochody te podlegają w obcym państwie opodatkowaniu, a nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 3 updop, w rozliczeniu za rok podatkowy dochody (przychody) te łączą z dochodami (przychodami) osiąganymi na terytorium Polski. W praktyce oznacza to, że od podatku obliczonego od łącznej sumy dochodów (przychodów) odlicza się kwotę równą podatkowi zapłaconemu w obcym państwie. Kwota odliczenia nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany w obcym państwie.

Przykład

Spółka z o.o. prowadzi działalność w kraju i za granicą. Działalność za granicą prowadzi za pośrednictwem posiadanego tam zakładu. Dochód tego zakładu jest opodatkowany w państwie, w którym zakład jest położony. Z treści właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania wynika, że do tego rodzaju dochodów należy stosować metodę odliczenia proporcjonalnego.

W 2013 r. dochód spółki osiągnięty za granicą, po przeliczeniu na złote, wyniósł 150.000 zł, a zapłacony za granicą podatek 30.000 zł. Z kolei w tym samym roku podatnik osiągnął dochód z działalności w Polsce w wysokości 450.000 zł.

W Polsce podatek należny obliczony od sumy wszystkich dochodów spółki wyniesie 114.000 zł, co wynika z wyliczenia:

– suma dochodów (150.000 zł + 450.000 zł)	600.000 zł,
– podatek (600.000 zł x 19%)	114.000 zł.

Od tak ustalonego podatku odejmuje się podatek zapłacony za granicą, przy czym kwota odliczenia nie może przekroczyć tej wartości podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która przypada na dochód uzyskany za granicą. W zeznaniu rocznym spółka odliczyła tylko część podatku zapłaconego za granicą, tj. 28.500 zł (150.000 zł x 19%).

Należny podatek wyniósł 85.500 zł (114.000 zł – 28.500 zł).

6.3. Metody przyjęte w umowach

Metody unikania podwójnego opodatkowania określają najczęściej przepisy art. 23 albo art. 24 zawartych przez Polskę umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Zauważyć należy, że przepisy te najczęściej określają dwie metody unikania podwójnego opodatkowania (wtedy jest określone, do jakich dochodów dana metoda ma zastosowanie), ale można też spotkać umowy, w których przyjęto jedną metodę unikania podwójnego opodatkowania, w postaci odliczenia proporcjonalnego.

Tabela przedstawia metody unikania podwójnego opodatkowania przyjęte w wybranych umowach.

Państwo	Publikator umowy	Metoda unikania podwójnego opodatkowania
Francja	Dz. U. z 1977 r. nr 1, poz. 5	Podstawową metodą jest metoda wyłączenia (wyłączenia z progresją). Natomiast metoda odliczenia proporcjonalnego stosowana jest w odniesieniu do dochodów określonych w art. 10 (dywidendy), art. 12 (należności licencyjne), art. 14 (wolne zawody), art. 16 (wynagrodzenia członków rad nadzorczych albo zarządzających), art. 17 (artyści i sportowcy).
Holandia	Dz. U. z 2003 r. nr 216, poz. 2120	Obowiązują dwie metody, tj. metoda wyłączenia z progresją, która ma zastosowanie do dochodów zwolnionych mocą ustawy z opodatkowania w Polsce i metoda odliczenia proporcjonalnego, którą należy stosować do pozostałych dochodów.
Hiszpania	Dz. U. z 1982 r. nr 17, poz. 127	Podstawową metodą jest metoda wyłączenia (wyłączenia z progresją). Natomiast metoda odliczenia proporcjonalnego stosowana jest w odniesieniu do dochodów określonych w art. 10 (dywidendy), art. 12 (należności licencyjne).
RFN	Dz. U. z 2005 r. nr 12, poz. 90	Podstawową metodą jest metoda wyłączenia (wyłączenia z progresją). Natomiast metoda odliczenia proporcjonalnego stosowana jest w odniesieniu do dochodów określonych w art. 10 (dywidendy), art. 11 (odsetki), art. 12 (należności licencyjne).
Rosja	Dz. U. z 1993 r. nr 125, poz. 569 ze zm.	Umowa przewiduje stosowanie jednej metody unikania podwójnego opodatkowania. Jest nią metoda odliczenia proporcjonalnego.
USA	Dz. U. z 1976 r. nr 31, poz. 178	Umowa przewiduje stosowanie jednej metody unikania podwójnego opodatkowania. Jest nią metoda odliczenia proporcjonalnego.

II. DOCHODY PRZEKAZYWANE ZA GRANICĘ

1. Dywidendy wypłacane nierezydentom

Prawo do dywidendy, czyli otrzymania części zysku wypracowanego przez spółkę i przeznaczonego do podziału, to jedno z najważniejszych praw majątkowych przysługujących udziałowcom bądź akcjonariuszom spółek kapitałowych. Realizacja tego uprawnienia wiąże się z szeregiem obowiązków podatkowych, zwłaszcza po stronie płatnika.

1.1. Wypłata dywidendy udziałowcom (akcjonariuszom) będącym osobami fizycznymi

Zgodnie z generalną zasadą, wynikającą z art. 3 ust. 2a updog, osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Polski miejsca zamieszkania, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów (przychodów) osiąganych w naszym kraju (ograniczony obowiązek podatkowy).

Na podstawie art. 30a ust. 1 pkt 4 updog, osoby fizyczne niebędące polskimi rezydentami, a otrzymujące od polskich spółek dywidendy zapłacą z tego tytułu 19% zryczałtowany podatek dochodowy. Jednak w przypadku gdy dywidendę otrzymuje osoba fizyczna będąca rezydentem kraju, z którym Polska zawarła umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, do opodatkowania tego świadczenia stosuje się w pierwszym rzędzie postanowienia tej umowy.

Z reguły, umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania stanowią, że dywidendy opodatkowane są zarówno w państwie, w którym znajduje się siedziba spółki wypłacającej, jak i państwie, w którym zamieszkuje odbiorca świadczenia. Wysokość podatku, jaki można po-

brać w państwie źródła, jest jednak ograniczona. Poszczególne umowy przewidują różne stawki – 5%, 10% albo 15%.

Zastosowanie przez płatnika stawki podatku wynikającej z właściwej umowy albo niepobra- nie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem udokumentowania miejsca zamieszkania podatnika uzyskanym od niego certyfikatem rezydencji (art. 30a ust. 2 updog).

Należy przypomnieć, że certyfikat rezydencji to dokument wydany przez właściwy organ administracji podatkowej danego państwa, potwierdzający dla celów podatkowych miejsce zamieszkania podatnika (art. 5a pkt 21 updog).

Posiadanie tego zaświadczenia nie jest wprawdzie wymagane już w momencie wypłaty dywidendy, ale płatnik powinien mieć pewność, że certyfikat zostanie mu doręczony w termi- nie późniejszym. Spółka wypłacająca dywidendę ponosi bowiem odpowiedzialność za pobór podatku u źródła i to ona, w razie konieczności, będzie zmuszona wyrównać powstały niedo- bór z własnych środków.

Oprócz obowiązku obliczenia i poboru kwoty należnego podatku – na polskim płatniku ciąż y obowiązek odprowadzenia tego podatku do właściwego urzędu skarbowego i przekazania odpowiedniej deklaracji oraz informacji (patrz pkt 6. opracowania).

1.2. Dywidenda wypłacana osobom prawnym

Jeżeli podmiotem uprawnionym do dywidendy jest zagraniczna osoba prawna, świadcze- nie to, co do zasady, opodatkowane jest 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

Jednak, gdy zagraniczna osoba prawna ma siedzibę lub zarząd w państwie, z którym Polska zawarła umowę o zapobieganiu podwójnemu opodatkowaniu, zastosowanie znajdzie stawka podatku określona w odpowiedniej umowie. W umowach tych przyjęte jest, że pra- wo do opodatkowania omawianego świadczenia przysługuje zarówno państwu, w którym siedzibę ma spółka wypłacająca dywidendę, jak i państwu rezydencji podatkowej odbiorcy dywidendy. Podatek u źródła nie może jednak przekroczyć pewnej granicy, zazwyczaj 5% lub 15%. Umowy przewidują na ogół zróżnicowane stawki podatku, przy czym zastosowanie stawki niższej zarezerwowane jest dla spółek kapitałowych, o ile posiadają odpowiednio wy- soki udział w kapitale spółki wypłacającej dywidendę.

Zastosowanie stawki podatku wynikającej z umowy możliwe jest jedynie pod warunkiem udokumentowania miejsca siedziby podatnika, uzyskanym od niego certyfikatem rezydencji, wydanym przez właściwe władze podatkowe obcego państwa.

Oprócz obowiązku obliczenia i poboru kwoty należnego podatku – na polskim płatniku ciąż y obowiązek odprowadzenia tego podatku do właściwego urzędu skarbowego i przekazania odpowiedniej deklaracji oraz informacji (patrz pkt 6. opracowania).

1.3. Zwolnienie od podatku dla dywidend wypłacanych na rzecz spółek kapitałowych

W sytuacji gdy podmiotem uprawnionym do odbioru dywidendy wypłacanej przez polską spółkę z o.o. lub spółkę akcyjną jest spółka nieposiadająca polskiej rezydencji podatkowej, możliwe jest zastosowanie zwolnienia od podatku. Zwolnienie to stosuje się, o ile zostaną spełnione łącznie warunki wymienione w art. 22 ust. 4 updog, tj.:

- 1) wypłacającym dywidendę jest spółka mająca siedzibę lub zarząd na terytorium nasze- go kraju,

- 2) uzyskującym dochody (przychody) z dywidendy jest spółka podlegająca w Polsce lub innym państwie Unii Europejskiej lub w państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce osiągnięcia tych dochodów,
- 3) spółka otrzymująca dywidendę posiada bezpośrednio nie mniej niż 10% udziałów (akcji) w kapitale spółki wypłacającej dywidendę,
- 4) spółka otrzymująca dywidendę nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia.

Dodatkowym warunkiem zwolnienia jest nieprzerwany, dwuletni okres posiadania przez spółkę otrzymującą dywidendę wymaganych 10% udziałów (akcji) spółki wypłacającej tę należność. Okres dwóch lat nieprzerwanego posiadania udziałów (akcji) uważa się za zachowany, nawet jeśli upływa po dniu uzyskania dywidendy (art. 22 ust. 4b updop).

W przypadku niedotrzymania warunku posiadania odpowiedniej liczby udziałów (akcji) nieprzerwanie przez okres dwóch lat, spółka uzyskująca dochody z dywidendy jest obowiązana do zapłaty 19% zryczałtowanego podatku, wraz z odsetkami za zwłokę, do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym utraciła prawo do zwolnienia. Odsetki nalicza się od następnego dnia po dniu, w którym po raz pierwszy skorzystała ze zwolnienia.

Wskazane wcześniej zasady stosuje się z uwzględnieniem postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Ponadto dla zastosowania zwolnienia od podatku ważne jest, aby istniała podstawa prawna wynikająca z umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania lub innej ratyfikowanej umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego innego niż Polska państwa, w którym podatnik ma swoją siedzibę lub w którym dochód został uzyskany (art. 22b updop).

Przykład

Od listopada 2013 r. spółka będąca niemieckim rezydentem podatkowym posiadała 25% udziałów w polskiej spółce z o.o. W dniu 25 lutego 2014 r. otrzymała dywidendę za rok ubiegły. Podatek od tego świadczenia nie został pobrany, ponieważ niemiecka spółka spełniła warunki, o których mowa w art. 22 ust. 4 updop, a ponadto dostarczyła certyfikat rezydencji oraz oświadczenie, że nie korzysta ze zwolnienia od opodatkowania całości swoich dochodów.

W marcu 2014 r. (tj. przed upływem dwóch lat od dnia nabycia) niemiecka spółka sprzedała 20% swoich udziałów w polskiej spółce. Wobec tego, niemiecka spółka jest obowiązana zapłacić polskiemu fiskusowi zaległy podatek od dywidendy wraz z odsetkami za zwłokę liczonymi od dnia 26 lutego 2013 r., gdyż zmniejszenie udziału kapitałowego w polskiej spółce do 5% eliminuje prawo do korzystania ze zwolnienia od podatku.

Stawka podatku nie będzie jednak wynosiła 19%, lecz 15%; taka bowiem została określona w art. 10 ust. 2 lit. b polsko-niemieckiej umowy z dnia 14 maja 2003 r. o unikaniu podwójnego opodatkowania (Dz. U. z 2005 r. nr 12, poz. 90).

Do zapłaty podatku i odsetek za zwłokę zobowiązana jest spółka niemiecka. Czynności tej powinna była dopełnić w terminie do 22 kwietnia 2014 r. (20 kwietnia br. przypadał bowiem w niedzielę, a 21 kwietnia br. przypadało święto). Zapłacony podatek niemiecka spółka obowiązana jest ponadto wykazać w de-

klaracji CIT-6AR, składanej – do końca pierwszego miesiąca po roku, w którym powstał obowiązek zapłaty podatku – urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych.

Prawo do zwolnienia przysługuje:

- 1) jeżeli posiadanie minimum 10% udziałów (akcji) wynika z tytułu własności,
- 2) w odniesieniu do dochodów uzyskanych z udziałów (akcji) posiadanych na podstawie tytułu:
 - a) własności,
 - b) innego niż własność, pod warunkiem że dochody (przychody) korzystałyby ze zwolnienia, gdyby posiadanie tych udziałów (akcji) nie zostało przeniesione.

Z omawianego zwolnienia skorzystać mogą nie tylko spółki kapitałowe posiadające udziały lub akcje w polskich spółkach, ale także spółdzielnie europejskie, podmioty wymienione w załączniku nr 4 do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, spółki podlegające w Konfederacji Szwajcarskiej opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów (art. 22 ust. 6 updop).

Aby podmioty zagraniczne mogły skorzystać ze zwolnienia od podatku z tytułu otrzymanych dywidend, powinny przedłożyć płatnikowi:

- certyfikat rezydencji lub zaświadczenie o istnieniu zagranicznego zakładu (art. 26 ust. 1c updop),
- oświadczenie, że nie korzystają one ze zwolnienia od opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów (art. 26 ust. 1f updop).

Brak tych dokumentów oznaczać będzie, że spółka wypłacająca dywidendę powinna pobrać – w dniu wypłaty – zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 19% albo, jeśli otrzyma tylko certyfikat rezydencji, zastosować stawkę podatku określoną w odpowiedniej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania.

2. Należności licencyjne

2.1. Obowiązek poboru podatku w polskich ustawach

W stosunku do niektórych dochodów uzyskiwanych przez podmioty zagraniczne na terytorium Polski ustawodawca wprowadził obowiązek poboru podatku dochodowego przez płatnika, tj. przez podmiot krajowy dokonujący wypłaty należności podmiotowi zagranicznemu. Obowiązek ten obejmuje należności, o których mowa m.in. w art. 29 updop i art. 21 updop, w tym tzw. należności licencyjne (ustawodawca nie używa wprost tego terminu).

Należą do nich następujące przychody:

- z praw autorskich lub praw pokrewnych,
- z praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych (w tym również ze sprzedaży tych praw),
- z należności za udostępnienie tajemnicy receptury lub procesu produkcyjnego,
- za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego, w tym także środka transportu,
- za informacje związane ze zdobytym doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej (know-how).

Niezależnie od tego czy płatnik pobiera podatek na podstawie art. 29 updof (tj. gdy odbiorca jest osobą fizyczną), czy art. 21 updof (w pozostałych przypadkach) należności te podlegają opodatkowaniu w wysokości 20% przychodów.

Oprócz obowiązku obliczenia i poboru kwoty należnego podatku – na polskim płatniku ciąży obowiązek odprowadzenia tego podatku do właściwego urzędu skarbowego i przekazania odpowiedniej deklaracji oraz informacji (patrz pkt 6. opracowania).

W przypadku wypłaty takiej należności przez spółkę polską spółce kapitałowej, będącej podatkovym rezydentem w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej i przy spełnieniu określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych warunków, art. 21 ust. 3 updof przewiduje zwolnienie od opodatkowania takich należności licencyjnych. Warunki dla tego zwolnienia zostały omówione w dalszej części tego opracowania.

Jeżeli wypłata należności licencyjnej dokonywana jest w walucie obcej, to płatnik dla określenia w złotych kwoty podatku, jaką obowiązany jest wpłacić do urzędu skarbowego, przelicza wypłaconą w walucie należność na złote, stosując kurs średni NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania tego przychodu (art. 11a updof oraz art. 12 ust. 2 updof), czyli stosując kurs średni NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wypłaty i wylicza podatek.

Organy podatkowe dążą do bardzo szerokiego rozumienia określenia „urządzenie przemysłowe”. Na przykład ich zdaniem urządzeniami przemysłowymi są:

- lokomotywy i wagony – interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 20 września 2011 r., nr ILPB4/423-214/11-2/LM,
- naczepa do ciągników siodłowych – interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 6 czerwca 2011 r., nr ITPB3/423-127/11/AM,
- stanowisko handlowe wraz z wyposażeniem wynajęte na targach i wystawach organizowanych poza terytorium Polski – interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 15 marca 2011 r., nr IBPBI/2/423-1801/10/BG,
- kontener funkcjonalnie przystosowany jako pomieszczenie biurowe, szatnia, miejsce do spożywania posiłków przez pracowników zatrudnionych przy budowie i remontach dróg – interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 4 sierpnia 2008 r., nr IBPB3/423-374/08/NG,
- pompy i nagrzewnice wspomagające pracę innych urządzeń – interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 11 sierpnia 2008 r., nr IP-PB3-423-724/08-2/PS.

2.2. Postanowienia zawarte w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania

Przepisy dotyczące opodatkowania w Polsce należności licencyjnych wypłacanych podmiotom zagranicznym stosuje się z uwzględnieniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska.

Poszczególne umowy (właściwe ze względu na siedzibę odbiorcy należności licencyjnych), nie tylko ograniczają stawkę podatku, jaki może być w Polsce pobrany od wypłacanej podmiotowi zagranicznemu należności licencyjnej, nieco inaczej niż czynią to ustawy o podatku dochodowym, ale także definiują wspomniane należności.

W wielu umowach opłaty za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego podlegają zaliczeniu do należności licencyjnych. Przykładem są np. umowy zawarte przez Polskę z Niemcami, Belgią, Austrią. Umowy te odbiegają w tym zakresie od aktual-

nej wersji Modelowej konwencji OECD. W wersjach tej konwencji z 1963 r. i 1977 r. definicja należności licencyjnych obejmowała opłaty za „użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego”. Komitet Spraw Podatkowych OECD postanowił wyłączyć dochód z dzierżawy z definicji określenia „należności licencyjne”. Skutkiem tego do takiego dochodu zgodnie z Modelową konwencją, zastosowanie mają regulacje dotyczące opodatkowania zysków przedsiębiorstwa (pkt 9 komentarza do artykułu 12 Modelowej konwencji – Modelowa konwencja w sprawie podatku od dochodu i majątku, wersja skrócona, lipiec 2010, Warszawa 2011, wydana przez Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., str. 274).

Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania ograniczają wysokość podatku, jaki może być pobrany w państwie, skąd pochodzi należność licencyjna, zwykle do 5% lub 10% kwoty brutto należności (uzależniając jednak często zastosowanie niższej stawki od tego, czy odbiorca należności jest zarazem jej ekonomicznym właścicielem).

2.3. Program komputerowy zakupiony na własne potrzeby lub do odsprzedaży

Wypłacający w Polsce wynagrodzenie za korzystanie z oprogramowania zagranicznej firmy nie zawsze musi pobierać podatku u źródła.

Organy podatkowe uznają, że podatku nie należy pobierać, jeśli program komputerowy jest wykorzystywany na własne potrzeby. Takie stanowisko zajął np. Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z 9 grudnia 2013 r., nr IBPBI/2/423-1104/13/BG. W interpretacji tej organ podatkowy odniósł się do następującej sytuacji: *„(...) podmiot X zakupił od podmiotu trzeciego (z siedzibą w Szwecji) licencję na oprogramowanie komputerowe (...). Zakupiona przez Wnioskodawcę licencja na program umożliwia korzystanie z oprogramowania wyłącznie na jego własne potrzeby zgodnie z jego przeznaczeniem, bez możliwości powielania go, czy też dalszego sublicencjonowania (jest to zatem tzw. licencja końcowego użytkownika). Program nie może być także przez Wnioskodawcę modyfikowany bez zgody podmiotu dostarczającego. Za zgodą twórcy oprogramowania może natomiast, przed faktycznym wdrożeniem, nastąpić jego dostosowanie i konfiguracja do potrzeb i wymagań Spółki”*. W tej sytuacji organ podatkowy uznał: *„(...) na Spółkę nie zostały przeniesione jakiekolwiek prawa autorskie, bądź też prawa majątkowe, uprawniające ją do rozpowszechniania, udzielania sublicencji innym podmiotom, dokonywania zmian w oprogramowaniu. Spółce przysługują prawa tzw. ostatecznego użytkownika. W związku z powyższym nie będzie dochodzić do przeniesienia praw autorskich ani do przekazania praw do używania praw autorskich. Zgodnie z Komentarzem do Modelowej Konwencji (...) prawa umożliwiające jedynie faktyczne korzystanie z programu, nie stanowią tytułu do naliczania opłat licencyjnych”*.

Podobnie wygląda sytuacja, gdy polska firma kupuje programy komputerowe od kontrahenta zagranicznego w celu ich dalszej odsprzedaży. Polski dystrybutor dokonując płatności za te programy, nie jest zobowiązany do pobrania zryczałtowanego podatku. Tak wynika z interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 26 maja 2014 r., nr IPPB5/423-285/14-2/AM. W stanie faktycznym, do którego odniósł się ten organ podatkowy spółka nabywa od zagranicznego kontrahenta oprogramowanie komputerowe w celu jego odsprzedaży. Nabywane programy komputerowe wraz z licencjami przeznaczone są wyłącznie do dalszej odsprzedaży. Spółka jest jedynie dystrybutorem oprogramowania dla odbiorców końcowych bądź innych agentów oprogramowania. Spółka posiada umowę, na mocy której nie ma prawa tego oprogramowania użytkować, zwielokrotniać go (w szczególności

kopiować) i rozpowszechniać zwielokrotnione egzemplarze, wprowadzać do oprogramowania zmian, wydierżawiać, wynajmować bądź w podobny sposób wykorzystywać oraz czynności tych faktycznie nie dokonuje. Dostawie oprogramowania nie towarzyszą żadne nośniki, a jedyną formą przekazania licencji są klucze, przesyłane przez producenta oprogramowania za pośrednictwem internetu bezpośrednio ostatecznym użytkownikom, wskazanym przez spółkę. Odnosząc się do tych okoliczności, organ podatkowy uznał, że nie dochodzi tu do przekazania przez cypryjskiego kontrahenta praw do używania praw autorskich w spółce. Zatem płatności dokonywane przez polską spółkę na rzecz podmiotu zagranicznego nie stanowią należności licencyjnych, a w konsekwencji dokonując płatności na rzecz zagranicznego kontrahenta, spółka nie powinna pobierać zryczałtowanego podatku dochodowego.

3. Odsetki

3.1. Pobór podatku przez płatnika

Osoby prawne i ich jednostki organizacyjne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, a także osoby fizyczne będące przedsiębiorcami wypłacające m.in. odsetki na rzecz osób o ograniczonym obowiązku podatkowym pełnią rolę płatnika podatku. W zależności od tego jaki podmiot jest odbiorcą odsetek, ich obowiązki wynikają z art. 41 ust. 4 i art. 42 updof (gdy odbiorcą należności jest podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych) lub art. 26 updof (gdy odbiorcą należności jest podatnik podatku dochodowego od osób prawnych).

Jeżeli podmiot zagraniczny jest podatnikiem w kraju, z którym Polska ma zawartą umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, stosuje się w pierwszej kolejności postanowienia tej umowy (patrz pkt 3.4. tego opracowania). Jednak zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania albo niepobranie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem udokumentowania miejsca zamieszkania lub siedziby podatnika do celów podatkowych, uzyskaniem od niego certyfikatem rezydencji, wydanym przez właściwy organ administracji podatkowej.

Jeżeli nie mają zastosowania postanowienia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, płatnik jest zobowiązany zastosować stawkę zryczałtowanego podatku dochodowego w wysokości:

- 20% lub 19% wynikającą odpowiednio z art. 29 ust. 1 lub art. 30a ust. 1 updof,
- 20% wynikającą z art. 21 ust. 1 updof (chyba, że odsetki wypłacane są spółce podlegającej opodatkowaniu w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego i spełnione są warunki do zastosowania zwolnienia od podatku dochodowego).

Podatek podlega potrąceniu w momencie wypłaty odsetek.

3.2. Wypłata odsetek osobie fizycznej niemającej miejsca zamieszkania w Polsce

Opodatkowanie 19% zryczałtowanym podatkiem, w myśl art. 30a ust. 1 pkt 1-3 updof, ogranicza się do szczególnych rodzajów dochodów (przychodów) z odsetek, tj. odsetek od:

- pożyczek, z wyjątkiem gdy udzielanie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej,
 - papierów wartościowych,
-

- środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku podatnika lub w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, prowadzonych przez podmiot uprawniony na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem środków pieniężnych związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą.

Natomiast przychody z odsetek osób fizycznych o ograniczonym obowiązku podatkowym inne niż wymienione w art. 30a ust. 1 pkt 1-3 updof powinny zostać opodatkowane 20% zryczałtowanym podatkiem dochodowym, zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 1 updof.

Płatnik nie będzie zobowiązany do poboru tego podatku, pod warunkiem:

- udokumentowania miejsca zamieszkania podatnika niemającego miejsca zamieszkania w Polsce i prowadzącego działalność gospodarczą poprzez położony na terytorium Polski zagraniczny zakład, uzyskany od niego certyfikatem rezydencji oraz
- uzyskania pisemnego oświadczenia, że należności te związane są z działalnością tego zakładu (art. 41 ust. 2a updof); oświadczenie powinno zawierać dane identyfikacyjne podatnika prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Polski zagraniczny zakład, a w szczególności pełną nazwę, adres i numer identyfikacji podatkowej podatnika oraz adres zagranicznego zakładu podatnika (art. 41 ust. 2b updof).

Oprócz obowiązku obliczenia i poboru kwoty należnego podatku – na polskim płatniku ciąży obowiązek odprowadzenia tego podatku do właściwego urzędu skarbowego i przekazania odpowiedniej deklaracji oraz informacji (patrz pkt 6. opracowania).

3.3. Wypłata odsetek na rzecz osób prawnych niemających siedziby lub zarządu w Polsce

W przypadku podatników podatku dochodowego od osób prawnych art. 21 ust. 1 pkt 1 updof nakazuje opodatkować wypłacane im odsetki zryczałtowanym podatkiem w wysokości 20% przychodów.

Pobór podatku powinien nastąpić w dniu wypłaty odsetek. Pod pojęciem „wypłata” należy rozumieć wykonanie zobowiązania w jakiejkolwiek formie, w tym poprzez zapłatę, potrącenie lub kapitalizację odsetek (art. 26 ust. 7 updof).

W sytuacji wypłaty odsetek przez spółkę polską na rzecz spółki, będącej podatkowym rezydentem w innym niż Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego i przy spełnieniu określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych warunków, art. 21 ust. 3 updof przewiduje zwolnienie od opodatkowania (patrz pkt 4. tego opracowania).

Z art. 26 ust. 1d updof wynika, że w przypadku wypłat dokonywanych na rzecz podatników prowadzących działalność poprzez położony na terytorium Polski zagraniczny zakład, płatnicy nie pobierają zryczałtowanego podatku pod warunkiem:

- udokumentowania miejsca siedziby podatnika certyfikatem rezydencji oraz
- uzyskania pisemnego oświadczenia, że należności te związane są z działalnością tego zakładu; oświadczenie powinno zawierać dane identyfikujące podatnika prowadzącego działalność poprzez położony w Polsce zagraniczny zakład, a w szczególności pełną nazwę, adres i numer identyfikacji podatkowej podatnika oraz adres zagranicznego zakładu podatnika (art. 26 ust. 1e updof).

W konsekwencji, odsetki takie, uzyskane przez zagraniczny podmiot posiadający zakład położony w Polsce będą opodatkowane na zasadach ogólnych, a nie zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

Oprócz obowiązku obliczenia i poboru kwoty należnego podatku – na polskim płatniku ciąży obowiązek odprowadzenia tego podatku do właściwego urzędu skarbowego i przekazania odpowiedniej deklaracji oraz informacji (patrz pkt 6. opracowania).

3.4. Opodatkowanie odsetek na gruncie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania

Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania może, po spełnieniu określonych przesłanek, ograniczyć stawkę podatku, jaka powinna być pobrana w danym kraju od odsetek wypłacanych rezydentowi drugiego kraju lub wręcz wyłączyć możliwość opodatkowania takich odsetek w kraju pożyczkobiorcy.

Definicja odsetek

Pojęcie odsetek zawarte w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania wzorowane jest na Modelowej konwencji OECD, zgodnie z którą za „odsetki” uznaje się: dochód z wszelkiego rodzaju wierzytelności, zarówno zabezpieczonych jak i niezabezpieczonych hipoteką lub prawem do uczestnictwa w zyskach dłużnika, a w szczególności dochody z pożyczek rządowych oraz dochody z obligacji lub skryptów dłużnych, włącznie z premiami i nagrodami związanymi z takimi pożyczkami, obligacjami lub skryptami dłużnymi. Z kolei opłat karnych z tytułu opóźnionej zapłaty nie uważa się za odsetki.

Wypłacając odsetki na rzecz kontrahenta zagranicznego, trzeba sprawdzić, czy z państwem, którego rezydentem jest kontrahent, Polska zawarła umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, a jeżeli tak, to należy sięgnąć do znajdującej się w niej definicji odsetek. Definicja przyjęta w danej umowie może mieć bezpośredni wpływ na obowiązki płatnika w tym zakresie. Dotyczy to np. odsetek wypłacanych zagranicznemu kontrahentowi w związku z opóźnieniem w zapłacie zobowiązania. Jeśli w definicji odsetek przyjętej w danej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania nie ma postanowienia wykluczającego z tej definicji odsetki z tytułu opóźnionej zapłaty, to definicja obejmuje również tę kategorię odsetek, a w konsekwencji wypłacane odsetki podlegają opodatkowaniu u źródła. Jako przykład umów, w których nie ma takiego wykluczenia, można wskazać umowy z Danią, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi. Za przykład umowy, w której odsetki za zwłokę zostały enumeratywnie wymienione jako kategoria niestanowiąca odsetek w rozumieniu umowy, można wskazać umowę z Niemcami.

Zasada ogólna

W większości zawartych przez Polskę umów o unikaniu podwójnego opodatkowania przepisy regulujące zasady opodatkowania odsetek wzorowane są na art. 11 Modelowej konwencji OECD. Reguła w nim zawarta mówi o tym, że odsetki podlegają opodatkowaniu w państwie, w którym ich odbiorca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania. Jednocześnie zastrzega się, że mogą one być również opodatkowane w państwie źródła, ale wówczas wysokość podatku pobieranego w państwie źródła ograniczana jest do wysokości przyjętej w umowie. Oznacza to, że opodatkowanie odsetek jest możliwe zarówno w państwie będącym miejscem zamieszkania lub siedziby ich odbiorcy, jak również w państwie, w którym odsetki powstały.

Stawka podatku

Państwo źródła odsetek, które dysponuje prawem do ich opodatkowania, zazwyczaj ma prawo opodatkować te odsetki tylko w określonych granicach. Na przykład w umo-

wie podpisanej z Danią, Holandią, RFN przyjęto, że od odsetek można pobrać podatek w państwie, w którym są one wypłacane w wysokości 5% kwoty brutto tych odsetek. Z kolei w umowach podpisanych z Białorusią i Grecją przyjęto, że podatek ten można pobrać w wysokości 10% kwoty brutto tych odsetek. Natomiast w umowach np. z Francją, Hiszpanią i Szwecją przyjęto, że odsetki podlegają opodatkowaniu tylko w państwie, w którym ich odbiorca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania.

W przypadku wypłaty za granicę odsetek i potrącenia od nich podatku według stawki wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub – w związku z taką umową – niepotrącenia podatku, należy uzyskać od podatnika certyfikat jego rezydencji podatkowej. Certyfikat świadczy o tym, że w konkretnym przypadku, płatnik tych odsetek mógł zastosować postanowienia danej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W wielu umowach, w których dopuszcza się możliwość pobrania podatku od odsetek, przyjęte są postanowienia, które wyłączają z tego opodatkowania odsetki wypłacane na rzecz wymienionych w tych umowach podmiotów. Zwolnienia te dotyczą głównie takich podmiotów jak: rząd, władza lokalna, instytucje kontrolowane przez rząd, a niektóre umowy wymieniają imiennie konkretne podmioty. Oprócz zwolnień podmiotowych, możliwe są również zwolnienia o charakterze przedmiotowym, np. nie pobiera się podatku u źródła od odsetek wypłacanych w związku ze sprzedażą na kredyt urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego.

Stosownie do treści większości takich umów, określona w nich stawka podatku od wypłacanych odsetek lub wyłączenie ich z opodatkowania w kraju pożyczkobiorcy odnosi się tylko do kwoty odsetek ustalonej zgodnie z „rynkowymi” zasadami. Jeżeli wysokość ustalonych w umowie między wspólnikiem a spółką odsetek byłaby wyższa od rynkowej, do opodatkowania „nadwyżki” zastosowanie znajdą przepisy krajowe, określające wysokość podatku należnego od wypłacanych odsetek.

W umowach przewiduje się możliwość wyłączenia stosowania ograniczenia opodatkowania odsetek w państwie źródła, jeśli nierezydent, któremu wypłacane są odsetki posiada zakład lub stałą placówkę w państwie, w którym są one wypłacane. W takim przypadku znajdują zastosowanie postanowienia regulujące zasady opodatkowania dochodów przedsiębiorstw.

4. Zwolnienie od podatku u źródła odsetek i należności licencyjnych wypłacanych zagranicznym spółkom

Od 1 lipca 2013 r. płatnik podatku u źródła może zastosować, w odniesieniu do odsetek i należności licencyjnych, zwolnienie od podatku dochodowego po spełnieniu określonych warunków wymienionych w art. 21 ust. 3-9 updop dotyczących m.in. spółki wypłacającej, odbiorcy należności i powiązań kapitałowych.

Kiedy przysługuje zwolnienie?

Wypłacającym należności musi być:

- a) spółka będąca podatnikiem podatku dochodowego (za wyjątkiem spółki komandytowo-akcyjnej), mająca siedzibę lub zarząd w Polsce (a więc rezydent podatkowy w Polsce) albo
- b) położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagraniczny zakład spółki podlegającej w państwie członkowskim Unii Europejskiej opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągania, jeżeli

wypłacane przez ten zagraniczny zakład należności podlegają zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów przy określaniu dochodów podlegających opodatkowaniu w Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzyskującym przychody musi być spółka podlegająca w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągnięcia.

Odbiorcą należności może być nie tylko spółka spełniająca wskazane warunki, ale także jej zagraniczny zakład, jeżeli dochód osiągnięty w następstwie uzyskania tych należności podlega opodatkowaniu w tym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym ten zagraniczny zakład jest położony.

Omawiane zwolnienie może również obejmować przychody uzyskiwane przez podmioty wymienione w załączniku nr 5 do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zwolnienie stosuje się, jeżeli spółka uzyskująca przychód nie korzysta ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągnięcia.

Wymagania kapitałowe

Spółka wypłacająca należność musi posiadać bezpośrednio nie mniej niż 25% udziałów (akcji) w kapitale spółki uzyskującej przychody albo odwrotnie, tzn. spółka uzyskująca przychody musi posiadać bezpośrednio nie mniej niż 25% udziałów (akcji) w kapitale spółki wypłacającej.

Warunek ten uważa się również za spełniony, jeżeli w kapitale obu spółek, inna spółka podlegająca w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia, posiada bezpośrednio – nie mniej niż 25% udziałów (akcji).

Posiadanie udziałów musi wynikać z tytułu własności i trwać nieprzerwanie przez okres dwóch lat. Wymóg posiadania określonej wysokości udziałów (akcji) przez nieprzerwany okres dwóch lat zostanie spełniony także wtedy, gdy upływa po dniu uzyskania przez spółkę odsetek i wymienionych wcześniej należności licencyjnych.

Jeżeli warunek posiadania udziałów (akcji) nieprzerwanie przez okres dwóch lat nie zostanie spełniony, spółka uzyskująca przychody będzie zobligowana do zapłaty zaległego podatku u źródła w wysokości 20% (ewentualnie według stawki wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania) wraz z odsetkami za zwłokę.

Certyfikat rezydencji i oświadczenie

Aby móc zastosować zwolnienie, spółka wypłacająca należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 1 updop musi otrzymać od spółki uzyskującej przychód:

- certyfikat rezydencji lub zaświadczenie o istnieniu zagranicznego zakładu,
 - oświadczenie, że spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 21 ust. 3a i 3c updop, tj. warunek:
 - posiadania przez inną spółkę bezpośrednio nie mniej niż 25% udziałów (akcji) w kapitale spółki wypłacającej i uzyskującej omawiane należności oraz
 - niekorzystania, przez spółkę uzyskującą przychody, ze zwolnienia od opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów.
-

Posiadanie certyfikatu rezydencji podatnika przez spółkę-płatnika jest obligatoryjne. Przepisy nie stawiają jednak szczegółowych wymogów formalnych certyfikatowi rezydencji podatkowej. Jedynym warunkiem określonym wprost w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych jest wydanie go przez właściwy organ administracji podatkowej państwa, w którym siedzibę ma nierezydent. Brak certyfikatu oznaczać będzie, że spółka wypłacająca należność powinna pobrać – w dniu wypłaty – zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 20%.

Spółka otrzymująca należność oprócz certyfikatu musi przedstawić również wspomniane wcześniej oświadczenie. Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych wymaga, by oświadczenie miało formę pisemną. Trzeba zaznaczyć, że przepisy tej ustawy w ogóle nie określają terminu ważności tego oświadczenia. Brak regulacji w tym zakresie sprawia, że nie wiadomo, jak często płatnik powinien uzyskiwać taki dokument. Rozsądnym rozwiązaniem dla płatnika wydaje się pozyskiwanie takiego oświadczenia od stałych kontrahentów co najmniej raz w roku podatkowym, a od pozostałych – przy każdej wypłacie należności.

Jeśli płatnik otrzyma tylko certyfikat rezydencji, będzie mógł zastosować stawkę podatku określoną w odpowiedniej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Wyłączenia ze zwolnienia

Omawiane zwolnienie nie będzie miało zastosowania do przychodów, które zgodnie z odrębnymi przepisami zostaną uznane za przychody:

- z podziału zysków lub spłaty kapitału spółki wypłacającej należności, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 updop,
- z tytułu wierzytelności dającej prawo do udziału w zyskach dłużnika,
- z tytułu wierzytelności uprawniającej wierzyciela do zamiany jego prawa do odsetek na prawo do udziału w zyskach dłużnika,
- z tytułu wierzytelności, która nie powoduje obowiązku spłaty kwoty głównej tej wierzytelności lub gdy spłata jest należna po upływie co najmniej 50 lat od powstania wierzytelności.

Jeżeli w wyniku szczególnych powiązań, o których mowa w art. 11 ust. 1 updop, między podmiotem wypłacającym i uzyskującym należności zostaną ustalone lub narzucone warunki różniące się od warunków rynkowych, to nadwyżka wypłaconych należności ponad cenę rynkową nie korzysta ze zwolnienia.

5. Należności za usługi niematerialne

Uwzględniając stanowisko prezentowane przez organy podatkowe, polska firma powinna każdorazowo pobrać podatek od kwot wypłacanych zagranicznym podmiotom za usługi wymienione w art. 29 ust. 1 pkt 5 updof i art. 21 ust. 1 pkt 2a updop. Istnieje możliwość zastosowania niższej stawki podatku przewidzianej w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobraenie go w ogóle, pod warunkiem, że płatnik uzyska od podatnika certyfikat rezydencji. Powstają jednak uzasadnione wątpliwości czy rzeczywiście zawsze takie wyłączenie podlega opodatkowaniu w Polsce. W ostatnim czasie w orzecznictwie kształtuje się bowiem pogląd, że nie można mówić o osiągnięciu przychodów na terytorium Polski z tytułu świadczenia usług wykonywanych poza Polską, jeśli efekt tych usług nie jest wykorzystywany w Polsce.

5.1. Podatek u źródła

W myśl jednakowo brzmiących art. 29 ust. 1 pkt 5 updof i art. 21 ust. 1 pkt 2a updop, opodatkowaniu w Polsce zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 20% przychodu podlegają przychody osób zagranicznych uzyskane przez nie na terytorium Polski z tytułu świadczeń:

- doradczych,
- księgowych,
- badania rynku,
- usług prawnych,
- usług reklamowych,
- zarządzania i kontroli,
- przetwarzania danych,
- usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu,
- gwarancji i poręczeń,

oraz świadczeń o podobnym charakterze.

Polski podmiot wypłacający należność z tytułu wymienionych świadczeń – co do zasady – zobowiązany jest do obliczenia i poboru zryczałtowanego 20% podatku dochodowego (art. 41 ust. 4 updof i art. 26 ust. 1 updop). Nie zawsze jednak taki obowiązek wystąpi. Powołane przepisy stosuje się bowiem z uwzględnieniem umów w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu, których stroną jest Polska. Tak wynika z art. 29 ust. 2 updof i art. 21 ust. 2 updop.

5.2. Regulacje umów o unikaniu podwójnego opodatkowania

W przypadku wypłacania należności za wymienione świadczenia podmiotowi mającemu siedzibę lub miejsce zamieszkania w kraju, z którym Polska ma zawartą umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, trzeba uwzględnić zawarte w niej regulacje. W tym celu należy ustalić, do której kategorii przychodów wymienionych w umowie kwalifikują się wypłacane świadczenia.

Umowy nie wymieniają bezpośrednio jako źródła dochodu świadczenia usług niematerialnych. Jeżeli świadczenia te wykonują zagraniczne przedsiębiorstwa, to wypłacane przez polską firmę należności będą kwalifikowane do kategorii „zyski przedsiębiorstwa”.

W większości umów przyjęto zasadę, że jeżeli uzyskującym taki przychód jest przedsiębiorstwo zagraniczne, to co do zasady zyski tego przedsiębiorstwa mogą być opodatkowane tylko w państwie jego siedziby. Państwo źródła ma prawo opodatkować zyski zagranicznego przedsiębiorstwa, tylko w przypadku gdy przedsiębiorstwo to prowadzi działalność gospodarczą na jego terytorium za pośrednictwem zakładu.

Niepobranie podatku zgodnie z umową o unikaniu podwójnego opodatkowania, jest możliwe tylko pod warunkiem uzyskania od podatnika certyfikatu rezydencji (art. 29 ust. 2 updof i art. 26 ust. 1 updop).

5.3. Obowiązki płatnika

W przypadku gdy Polska nie zawarła umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z państwem, z którego pochodzi świadczący usługi, polski płatnik będzie zobowiązany do poboru podatku u źródła od wynagrodzenia wypłacanego za usługę niematerialną wymie-

nioną w art. 29 ust. 1 pkt 5 updof i art. 21 ust. 1 pkt 2a updop (w tym również gdy posiada certyfikat rezydencji usługodawcy).

Zatem, jeżeli usługa wykonana przez zagranicznego kontrahenta (przy założeniu, że usługa nie jest wykonywana za pośrednictwem położonego w Polsce zakładu w rozumieniu umów o unikaniu podwójnego opodatkowania) jest usługą znajdującą się na liście określonej w art. 29 ust. 1 pkt 5 updof i art. 21 ust. 1 pkt 2a updop lub odpowiada swym charakterem usługom tam wymienionym, a zagraniczny kontrahent ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju, z którym Polska:

- nie ma obowiązującej umowy – płatnik pobierze 20% podatku,
- ma obowiązującą umowę i zagraniczny kontrahent:
 - dostarczy certyfikat rezydencji – usługobiorca nie pobierze podatku,
 - nie dostarczy certyfikatu rezydencji – usługobiorca pobierze 20% podatku.

Oprócz obowiązku obliczenia i poboru kwoty należnego podatku – na polskim płatniku ciąży obowiązek odprowadzenia tego podatku do właściwego urzędu skarbowego i przekazania odpowiedniej deklaracji oraz informacji (patrz pkt 6. opracowania).

5.4. Stanowiska organów podatkowych i sądów administracyjnych

Aby mówić o ewentualnym poborze podatku u źródła (lub zwolnieniu od poboru), niewątpliwie muszą być spełnione dwa warunki, wskazane w ustawie. Po pierwsze, wypłata wynagrodzenia dotyczyć musi jednego z rodzajów usług wymienionych w art. 29 ust. 1 pkt 5 updof i art. 21 ust. 1 pkt 2a updop, a po drugie, dotyczyć musi przychodów uzyskanych na terytorium Polski, osiąganych przez podatnika, na którym ciąży ograniczony obowiązek podatkowy.

Zdaniem organów podatkowych

Jeżeli chodzi o drugi z tych warunków, organy podatkowe dość konsekwentnie zajmują stanowisko, że w przypadku świadczeń wykonywanych poza Polską przez podmioty zagraniczne na rzecz polskiego podmiotu, o tym czy przychód z wykonania usługi został osiągnięty w Polsce, przesądza to, że jej efekt będzie wykorzystywany przez polski podmiot (np. interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 10 stycznia 2014 r., nr IPPB5/423-830/13-4/PS).

Analogiczne stanowisko zostało potwierdzone w interpretacji indywidualnej Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 10 marca 2014 r., nr ITPB4/423-15/14/TK. Organ ten zinterpretował m.in. przepis określający ograniczony obowiązek podatkowy, tj. art. 3 ust. 2 updop. Zgodnie z tym przepisem, podatnicy, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedziby lub zarządu, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Organ podatkowy stwierdził, że: „(...) w świetle art. 3 ust. 2 ustawy (updop – przyp. red.) *decydujące znaczenie przy ocenie, czy przychody zagranicznych osób prawnych powstały na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, ma miejsce położenia źródła dochodów, nie zaś miejsce świadczenia usługi, wykonywania czynności lub miejsce dokonania wypłaty. Zatem jeśli świadczenia są wykonywane na rzecz polskiego podmiotu (polskiego rezydenta podatkowego), dochodzi wówczas do osiągania przez nie-rezydentów dochodów na terenie Polski. Przeciwna interpretacja prowadziłaby do sytuacji, w której każda usługa realizowana poza obszarem Polski nie podlegałaby opodatkowaniu w kraju, co de facto prowadziłoby do podważenia istoty uregulowań dotyczących ograniczonego obowiązku podatkowego oraz znacznego ograniczenia ich stosowania. Z tej przyczyny*

ny nie można podzielić stanowiska Spółki, że wypłacając wynagrodzenie przedsiębiorcom zagranicznym za usługi prawnopodatkowe, prawne, notarialne, audytorskie oraz rzeczników patentowych świadczone na jej rzecz poza granicami Polski, nie osiągają oni dochodów, których źródło znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.

Orzecznictwo sądów administracyjnych

Podatnicy często nie zgadzają się z takim stanowiskiem fiskusa i wchodzą w spór z organami podatkowymi. Sprawy trafiają do sądów administracyjnych, ale ich stanowiska nie są jednolite. W ostatnim czasie można jednak zauważyć, że sądy administracyjne często uznają, iż interpretacja organów podatkowych, zrównująca pojęcie dochodu osiąganego na terytorium Polski z pojęciem dochodu otrzymywanego z terytorium Polski, prowadzi w istocie do rozszerzenia kręgu podmiotów objętych obowiązkiem podatkowym.

Przykładowo NSA w wyroku z 4 lipca 2013 r., sygn. akt II FSK 2200/11 analizując art. 3 ust. 2 updog, wyjaśnił, że przepis ten wprowadza instytucję ograniczonego obowiązku podatkowego, zgodnie z którą podatnicy, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedziby lub zarządu, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na terytorium RP. Ograniczony obowiązek podatkowy wynika z zasady źródła, która wiąże się z opodatkowaniem dochodu powstałego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez względu na miejsce (kraj), w którym podatnik ma siedzibę lub zarząd. Stosownie do tego przepisu, dochód jest osiągnięty na terytorium RP wtedy, gdy rezultat usługi w postaci powstania lub powiększenia przychodów następuje u usługodawcy na terytorium Polski. W tym zakresie NSA w pełni aprobuje jednolitą co do zasady linię orzecniczą dotyczącą omawianej kwestii, zgodnie z którą o zastosowaniu ograniczonego obowiązku podatkowego w rozumieniu art. 3 ust. 2 updog można mówić tylko wówczas, kiedy „efekt usługi będzie wykorzystany w Polsce”.

Sprawa dotyczyła spółki akcyjnej, która prowadzi działalność i realizuje inwestycje w różnych krajach, w związku z czym nabywa usługi doradcze i prawne świadczone przez zagraniczne kancelarie prawne lub podatkowe. Są to usługi np. doradztwa prawnego, polegające na przygotowaniu dokumentów do realizacji inwestycji zagranicznych. NSA uznał, że efekt tych usług nie będzie wykorzystywany w naszym kraju. W konsekwencji należności za takie usługi mogą nie podlegać opodatkowaniu w Polsce.

W podobnej sprawie orzekł WSA w Krakowie w wyroku z 17 lipca 2014 r., sygn. akt I SA/Kr 865/14 (orzeczenie nieprawomocne). Sprawa dotyczyła spółki, której kontrahenci wykonują swoje usługi w całości w państwie, w którym mają swoją siedzibę. Wszystkie usługi są nie tylko wykonywane, ale również wykorzystywane przez stronę skarżącą w państwie siedziby danego kontrahenta. Przykładowo kancelaria japońska świadczy usługi prawne wyłącznie w Japonii, rejestrując tam znak towarowy należący do strony skarżącej i broniąc go na rynku lokalnym przed potencjalnymi naruszeniami. Z kolei usługi doradcze, w tym usługi związane z lokalizacją paczkomatów w Wielkiej Brytanii, są wykonywane na miejscu w Wielkiej Brytanii dla potrzeb rozwoju tamtejszej działalności spółki. WSA stwierdził, że efekt świadczonych usług będzie wykorzystywany za granicą, a nie w Polsce. Wobec tego dochód podmiotu zagranicznego nie został osiągnięty na terytorium Polski. Nie ma więc podstaw do nakładania ograniczonego obowiązku podatkowego na nierezydenta w oparciu o art. 3 ust. 2 updog. W konsekwencji bezprzedmiotowe jest zastosowanie art. 21 ust. 1 pkt 2a updog.

Analiza powołanych wyroków prowadzi do wniosku, że w sytuacji gdy efekt usługi nie będzie wykorzystany w Polsce, to nie wystąpią przesłanki pozwalające na ulokowanie źródła przychodów w Polsce. W konsekwencji przy wypłacie należności za takie usługi nie wystąpi obowiązek poboru podatku u źródła.

Wprawdzie orzeczenia sądów kształtują pewną linię wykładni obowiązującego prawa, należy jednak pamiętać, że nie są one źródłem powszechnie obowiązującego prawa i mają moc wiążącą tylko w indywidualnych sprawach podatników, w których zostały wydane.

6. Obowiązki podmiotu wypłacającego za granicę dywidendę, odsetki, należności licencyjne lub świadczenia za usługi niematerialne

Obowiązki płatnika przy wypłacie dywidendy, odsetek, należności licencyjnej lub świadczenia za usługi niematerialne osobie fizycznej niemającej miejsca zamieszkania w Polsce	
obowiązki płatnika	termin spełnienia obowiązków
przekazać kwoty pobranego podatku na rachunek urzędu skarbowego właściwego według swojego miejsca zamieszkania, a jeżeli płatnik nie jest osobą fizyczną, według siedziby bądź miejsca prowadzenia działalności, gdy płatnik nie posiada siedziby	do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatek został pobrany
przesłać określone wcześniej urzędowi skarbowemu deklarację roczną o zryczałtowanym podatku dochodowym na formularzu PIT-8AR	do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym, a w razie zaprzestania przez płatnika prowadzenia działalności przed końcem stycznia – do dnia zaprzestania tej działalności
przesłać podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych, informację IFT-1R ^{*)}	do końca lutego roku następującego po roku podatkowym, a w razie zaprzestania przez płatnika działalności przed końcem lutego – do dnia zaprzestania tej działalności
na żądanie podatnika przesłać podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych, informację IFT-1 ^{**)}	14 dni od złożenia wniosku

^{*)} płatnik sporządza i przekazuje informację IFT-1R, nawet wówczas gdy na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie pobrał podatku

^{**)} wystawienie informacji IFT-1 nie zwalnia płatnika z obowiązku sporządzenia informacji rocznej IFT-1R

Obowiązki płatnika przy wypłacie dywidendy, odsetek, należności licencyjnej lub świadczenia za usługi niematerialne osobie prawnej niemającej siedziby lub zarządu w Polsce	
obowiązki płatnika	termin spełnienia obowiązków
odprowadzić podatek na rachunek urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania osób zagranicznych	do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpił pobór podatku
przesłać wymienionemu wcześniej urzędowi skarbowemu deklarację CIT-10Z	do końca pierwszego miesiąca roku następującego po roku podatkowym, w którym powstał obowiązek zapłaty podatku
przesłać podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych, informację IFT-2R ^{*)}	do końca trzeciego miesiąca następującego po roku podatkowym, a w razie zaprzestania działalności przed upływem tego terminu – do dnia zaprzestania działalności
na żądanie podatnika przesłać podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu właściwemu w sprawach opodatkowania osób zagranicznych, informację IFT-2 ^{**)}	14 dni od złożenia wniosku

^{*)} IFT-2R należy sporządzić i przekazać, także w przypadku gdy zgodnie z postanowieniami umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub ustawy o podatku dochodowym płatnik nie pobrał podatku

^{**)} wystawienie informacji IFT-2 nie zwalnia płatnika z obowiązku sporządzenia informacji rocznej IFT-2R

PRZEGŁĄD PODATKU DOCHODOWEGO

Redakcja: Redaktor Naczelna: Beata Siwkowska
Dodatek opracowała: Elżbieta Belon
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
e-mail: przeglad@gofin.pl

Wydawca: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN sp. z o.o.
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
tel.: 95 720 85 40, faks 95 720 85 60

NAKŁAD **14 200**

PRENUMERATA 2015 szczegóły na www.sklep.gofin.pl

1	Numer kompletu	Komplety z nagrodami w PRENUMERACIE 2015	Cena podstawowa	RABAT	Cena promocyjna
	KOMPLET nr 1	Komplet czasopism (tab. 2 poz. 6) + Gazeta Podatkowa	2334 zł	18%	1898 zł
	KOMPLET nr 2	Komplet czasopism (tab. 2 poz. 6)	1965 zł	13%	1698 zł
	KOMPLET nr 3	Biuletyn Informacyjny (tab. 2 poz. 1) + Gazeta Podatkowa	918 zł	7%	854 zł

2	Lp.	Tytuł czasopisma	Cykl wydawniczy	Prenumerata		
				2015		
				cały rok	I półrocze	IV kwartał
	1.	Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych z comiesięcznym dodatkiem Serwis Podatkowy + on-line GRATIS!	co 10 dni	549 zł	274,50 zł	137,25 zł
	2.	Ubezpieczenia i Prawo Pracy + on-line GRATIS!	dwutygodnik	366 zł	183,00 zł	88,50 zł
	3.	Poradnik VAT + on-line GRATIS!	dwutygodnik	348 zł	174,00 zł	84,00 zł
	4.	Zeszyty Metodyczne Rachunkowości + on-line GRATIS!	dwutygodnik	360 zł	180,00 zł	87,00 zł
	5.	Przegląd Podatku Dochodowego + on-line GRATIS!	dwutygodnik	342 zł	171,00 zł	82,50 zł
	6.	KOMPLET CZASOPISM (poz. 1-5) + Serwis Głównego Księgowego GRATIS!	patrz poz. 1-5	1698 zł	982,50 zł	479,25 zł
	7.	Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych bez dodatku Serwis Podatkowy + on-line GRATIS!	co 10 dni	459 zł	229,50 zł	114,75 zł

Ceny zawierają podatek VAT. Koszty wysyłki pokrywa Wydawnictwo.

Warunkiem prenumeraty jest złożenie zamówienia (np. na www.sklep.gofin.pl) oraz **jednoczesne dokonanie wpłaty** na konto: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN, BH Oddział w Gorzowie Wlkp., nr 14 1030 1133 0000 0000 3533 0000. Po otrzymaniu wpłaty wystawiamy fakturę.

Informacje o innych produktach: internetowy Serwis Głównego Księgowego, Czasopisma Księgowych on-line, Gazeta Podatkowa, segregatory i boksy dostępne są na stronie internetowej:

www.sklep.gofin.pl

Informacji udziela także **Biuro Obsługi Klienta** - tel. 95 720 85 40, infolinia 800 162 732

Publikacje zamieszczone w czasopiśmie nie stanowią opinii prawnych, urzędowej interpretacji przepisów ani innego oficjalnego stanowiska organów państwowych.

Wszelkie prawa zastrzeżone: kopiowanie, przedruk i rozpowszechnianie zabronione.